

Waar een wil is, is de Vlissingse weg

“Het zijn de besten die zich beteren”

Betje Wolff (schrijfster, geboren in Vlissingen in 1738)

Advies verkenning Gemeente Vlissingen

maart - april 2026

Anita Pijpelink

Verkenner

Inhoudsopgave

1. Inleiding en opdracht aan de verkenner
2. Uitslag gemeenteraadsverkiezingen
3. Werkwijze en opzet gesprekken
4. Rode draden uit de gesprekken
 - 4.1 Wens om tot een beter samenspel tussen coalitie en oppositie te komen
 - 4.2 Een meerderheidscollege vormen
 - 4.3 Maximumaantal wethouders
 - 4.4 Genoemde partijen voor de formatieronde
 - 4.5 Hoger opkomstpercentage voor de gemeenteraadsverkiezingen van 2030
5. Advies verkenning
6. Nawoord
7. Bijlagen

1. Inleiding en opdracht aan de verkenner

In het weekend na de gemeenteraadsverkiezingen van 18 maart 2026 kreeg ik van de fractie van GL-PvdA Vlissingen de vraag of ik als verkenner wil fungeren. De opdracht was daarbij als volgt geformuleerd (zie ook bijlage 1):

“De fractie van GroenLinks/PvdA, als grootste partij uit de recente gemeenteraadsverkiezingen, maakt bekend dat is besloten het formatieproces te starten met ondersteuning van een externe verkenner. In lijn met de gebruikelijke bestuurlijke praktijk neemt de grootste partij het voortouw in de eerste fase van de formatie. De rol van verkenner zal worden vervuld door mevrouw A. (Anita) Pijpelink. Zij krijgt de opdracht om gesprekken te voeren met de verschillende fracties in de gemeenteraad om de mogelijkheden voor een constructieve en stabiele coalitievorming in kaart te brengen.”

In de mondelinge toelichting op de opdracht werd onderstaande meegegeven:

- Sta als verkenner boven de partijen
- Spreek met alle fracties die een zetel krijgen in de nieuwe raad
- Spreek alle fracties in volgorde van groot naar klein
- Spreek met alle fracties in twee gespreksrondes
- Hanteer een tijdpad waarbij er voldoende ruimte is voor de gesprekken en ook voor contemplatie tussen de gesprekken
- Spreek over verschillende onderwerpen zoals het gewenste soort bestuurlijk akkoord en de inhoudelijke speerpunten van fracties
- Zoek naar verbindingen en wat ons als raad bindt
- Neem het zorgvuldigheidsprincipe mee als leidraad in de gesprekken en in de verkenning als geheel

Vanuit ervaring over het enorme belang van de zorgvuldigheid, de transparantie en daarmee ook van de veiligheid in de informatie-en formatiefase na de verkiezingen heb ik de eervolle opdracht met veel plezier en een groot verantwoordelijkheidsgevoel aanvaard.

Een zorgvuldig proces begint ook met een zorgvuldige voorbereiding van de verkenner. Ik heb voorafgaand aan en tijdens de verkenning veelvuldig het boek “Binnenkamers. Alles wat je moet weten over formeren in de lokale democratie” van Job van Meijeren en Jochem Hoogenboom (2025 Necker, Utrecht) geraadpleegd.

En daar bovenop en bovenal heb ik mogen buigen op de praktische en inhoudelijke steun en het meedenken vanuit de griffier en de plaatsvervangend griffier van de gemeente Vlissingen, mevrouw M. Prince en de heer J. Pals. Ik ben hen daar zeer erkentelijk voor.

Anita Pijpelink, 16 april 2026

2. Uitslag gemeenteraadsverkiezingen

Op woensdag 18 maart 2026 werden er gemeenteraadsverkiezingen gehouden. Vanwege de groei van de bevolking van de gemeente Vlissingen werd het aantal zetels van de gemeenteraad uitgebreid met 2 zetels, van 27 naar 29 zetels. In de gemeente Vlissingen namen 14 partijen deel aan de verkiezingen. Twaalf van de deelnemende partijen kregen na vaststelling van de uitslag een of meerdere zetels in de gemeenteraad van Vlissingen. Hieronder een overzicht van de uitslag van de verkiezingen in 2026 en van de verkiezingen in 2022.

Partij	Aantal zetels GR26	Aantal zetels GR22
GL-PvdA	4	5 (GL 2 en PvdA 3)
Partij Souburg-Ritthem (PSR)	3	5
Lokale Partij Vlissingen (LPV)	3	4
Forum voor Democratie (FvD)	3	1
D66	3	1
VVD	3	2
SGP	2	2
Perspectief op Vlissingen (POV)	2	3
CDA	2	1
50+	2	1
SP	1	1
Pro Vlissingen	1	0
CU	0	1
Souburgs Belang	0	0
Totaal aantal zetels	29	27

Opkomstpercentage Gemeenteraadsverkiezingen Vlissingen:

2022: 44,6% (landelijk 50,9%)

2026: 44,5% (landelijk 53,7%)

De dag na de verkiezingen, donderdag 19 maart 2026, heeft er een duidingsdebat in een openbare vergadering plaatsgevonden. Zie voor het verslag de bijlage. Op woensdag 1 april 2026 is de nieuwe gemeenteraad van Vlissingen geïnstalleerd.

Coalitie 2022-2026:

Er vormde zich na de verkiezingen van maart 2022 een meerderheidscoalitie met daarin de volgende fracties: PSR / LPV / VVD / GL / CDA-CU. De coalitie rustte op 15 van de 27 zetels. De titel van het coalitieakkoord was "Samen kunnen we meer!" Vijf wethouders gingen aan de slag, waarbij namens het CDA en de CU er één wethouder in het college zat.

3. Werkwijze en opzet gesprekken

Op nadrukkelijke wens van de opdrachtgever van de verkenning (GL-PvdA) en in nauwe afstemming met de griffier is gekozen voor twee gespreksrondes. In de bijlagen 2 en 4 treft u de planning van de gesprekken aan. In de eerste gespreksronde was er voor elke fractie een uur gesprekstijd ingepland en in de tweede gespreksronde voor elke fractie een half uur. De vragenlijsten (zie bijlagen 3 en 5) zijn vooraf opgesteld en aan alle fracties zijn in beide gespreksrondes dezelfde vragen gesteld. Er is door de griffie verslag gemaakt van beide rondes. De verslagen zijn met en na goedkeuring van de fracties opgenomen als bijlagen bij dit advies. Transparantie en gelijke behandeling zijn belangrijk. Een proces als dit levert namelijk ook teleurstelling op. Die kan ik niet wegnemen, maar een duidelijke onderbouwing van de fundering van het advies kan ik wel geven. In de hoop dat dit de mogelijke teleurstelling na enige tijd kan helpen omzetten in acceptatie.

We mochten tijdens de gespreksrondes gebruik maken van de B&W kamer en de kamer van de griffier.

De gesprekken werden ingepland op vrijdag 27 maart, zaterdag 28 maart, donderdag 2 april, vrijdag 3 april, vrijdag 10 april en zaterdag 11 april. Fracties werden uitgenodigd om met maximaal twee personen naar het gesprek te komen. Daar waar we afweken van de volgorde (van groot naar klein) om fracties te spreken had dit te maken met verzoeken van fracties vanwege logistieke lastigheden. Deze fracties werden doorgaans naar achter in de planning gezet (m.u.v. het eerste gesprek met de SP, dat was voor alle betrokkenen het meest prettig op donderdag 2 april).

Om fracties vrijuit te laten spreken in een veilige setting noemde ik bij de introductie dat het gesprek vertrouwelijk was, dat de antwoorden op de vragen in een openbaar verslag zouden komen en dat fracties het concept-verslag toegestuurd kregen ter controle. Ik heb daarbij twee vragen buiten het openbare verslag gehouden en dat zijn uit gespreksronde 1 vraag 5 en gespreksronde 2 vraag 3. De opbrengst van deze vragen zit kwantitatief in dit advies, dus ik noem het aantal keer dat een fractie genoemd is als potentiële coalitiepartij. Ik maak dus niet openbaar wie wat gezegd heeft. De achtergrond is om partijen vrijuit te laten spreken. Het gebeurde soms dat een fractie aangaf ook bij andere vragen vertrouwelijke informatie te willen delen en dat niet in het verslag wilde laten opnemen. Dat heb ik in alle gevallen gerespecteerd.

In het algemeen kan ik stellen dat de gesprekken op een wat mij betreft uiterst plezierige wijze verliepen. Het was voor Vlissingen de eerste keer dat er met een externe verkenner is gewerkt en vele fracties gaven aan dat ze het erg fijn en plezierig vonden. “Het is fijn om eens een keer met een externe over bepaalde zaken te kunnen spreken”, zei een van de gespreksdeelnemers.

4. Rode draden uit de gesprekken met de fracties

4.1 Wens om tot een beter samenspel tussen coalitie en oppositie te komen

Bijna alle fracties spraken de wens uit om tot een beter samenspel tussen coalitie en oppositie te komen. Dat betere samenspel gaat over het college en de oppositie én over coalitiepartijen en oppositiepartijen. Wat wordt genoemd is:

- Vanuit vertrouwen in plaats vanuit wantrouwen naar elkaar kijken
- Geen dichtgetimmerd coalitieakkoord, maar ruimte voor oppositie om nog mee te kijken / te sturen
- Ook de oppositie bij een goed voorstel iets gunnen

Een aantal fracties noemde tijdens het duidingsdebat als mogelijk instrument een (breed) raadsakkoord. Daar heb ik als verkenner veel en diep op doorgevraagd. Daaruit bleek dat er vele varianten bedoeld werden met het begrip raadsakkoord. Ook was het soms moeilijk om concreet te worden in wat dit precies inhield volgens een fractie en/of al pratend en nadenkend gaven sommige fracties aan dat de tijding en cultuur in de Vlissingse raad nog niet juist en klaar was voor een raadsakkoord. Voor een enkele fractie bleef dit wel het vertrekpunt.

In de uitvraag bij alle fracties naar de wat hun betreft vijf inhoudelijke speerpunten voor de gemeente komt een duidelijke top vier naar voren. De onderwerpen veiligheid, wonen, sociaal domein en leefbaarheid worden veelvuldig en in ruime meerderheid genoemd door alle partijen. Dat deed bij mij als verkenner de gedachte ontstaan om na te gaan denken over een raadsagenda op deze vier onderwerpen. Met de brede overeenstemming die er is over dat dit erg belangrijke onderwerpen zijn voor de gemeente Vlissingen én de zoektocht naar concrete instrumenten om een beter samenspel tussen coalitie en oppositie te bevorderen kan een raadsagenda een goed instrument zijn. Met een raadsagenda doel ik op een overzicht van de belangrijkste thema's en onderwerpen waar de raad zich in deze periode op wil richten. Per thema bestaat een raadsagenda uit ambities en subthema's. ¹ Een raadsagenda kan meer ruimte geven aan het raadsbrede debat en ook meer sturing door de raad inhouden op de onderwerpen in de raadsagenda. Het vraagt commitment en verantwoordelijkheid vanuit de raad.

Mijn advies aan de raad is om een dergelijke raadsagenda binnen nu en een maand op te stellen op de vier genoemde thema's en zich daarbij in het totstandkomingsproces extern te laten begeleiden.

Een raadsagenda vraagt ook wat van het nieuwe college. Het betekent dat het college de uitgesproken wens van de raad om tot betere samenwerking te komen, intrinsiek ondersteunt. Het houdt in dat alle partijen in de raad betrokken worden

¹ Een voorbeeld van een dergelijke raadsagenda is de raadsagenda van de gemeente Son en Breugel, "Samenwerken in/aan/ voor/ met Son en Breugel". [Raadsagenda+2022+-+2026](#)

bij de uitvoering van de thema's van de raadsagenda om daarmee ook het raadsbrede debat te bevorderen. Het college krijgt hiermee de opdracht om ter bespreking in de raad een collegeprogramma op te stellen, met daarin een planning, een inschatting van de haalbaarheid en van de financiële kaders per onderwerp van de raadsagenda voor de komende vier jaar.

4.2. Een meerderheidscollege vormen

In de gesprekken over wat voor soort coalitie men het meeste wenselijk vindt, gaf een klein aantal fracties de mogelijkheid van een minderheidscoalitie aan. De gedachte daarbij was dikwijls dat het zou kunnen helpen om het samenspel tussen coalitie en oppositie te verbeteren, aangezien het college in dat geval niet kan buigen op een meerderheid in de raad en daarmee meer moet luisteren naar de ambities en wensen van de oppositie. Op zichzelf geen onlogische gedachte. De reden dat lang niet alle fracties dit beeld deelden heeft te maken met zorgen over de stabiliteit van het bestuur in de gemeente in het geval van een minderheidscoalitie. Ook twijfelt men of de raadscultuur hier klaar voor is. Veel fracties (zo niet alle) geven ook de nadrukkelijke wens aan voor een stabiel bestuur. De twee wensen gecombineerd, een stabiel bestuur én een beter samenspel tussen coalitie en oppositie noopt mij als verkenner tot het advies tot vorming van een meerderheidscoalitie, die kan buigen op een minimale meerderheid. Een meerderheidscoalitie, die ruim genoeg in haar jasje zit om een stabiel bestuur te creëren en tegelijk niet te ruim in haar jasje zit om vanuit de getalsmatige machtsfactor de oppositie niet aan te hoeven horen.

4.3 Maximumaantal wethouders

Alle fracties voelen een grote verantwoordelijkheid voor een gezonde financiële situatie voor de gemeente Vlissingen. In de nabije toekomst valt de status van artikel-12 weg en alle fracties realiseren zich goed dat daarmee nog steeds geldt dat de middelen in Vlissingen schaars zijn en dat er scherpe keuzes gemaakt moeten worden.

Op mijn vraag wat fracties een goed aantal wethouders acht voor de gemeente is bij bijna alle fracties het antwoord vijf. De gemeente mag volgens de regels (gebaseerd op het aantal inwoners) maximaal zes wethouders aanwijzen. Maar veel fracties geven aan de financiële consequenties daarvan niet te kunnen en willen uitleggen aan de inwoners. En tegelijk wordt veel gezegd dat voor de werklust geldt dat vier wethouders te weinig is en vijf dus een prima aantal is. Een aantal fracties staat open om parttime-wethouders te leveren, maar de meeste fracties geven aan een voorkeur te hebben om met fulltime-wethouders te werken.

Die fracties die aangaven een ruime meerderheid in een coalitie te willen zien, heb ik bevestigd of zij bereid zouden zijn om geen wethouder te willen leveren. Dit aangezien in elke situatie van een ruime meerderheid (meer dan 16 zetels) het om zes deelnemende partijen in een coalitie zou gaan. Niemand van de gevraagde fracties stak daarbij de hand op. Ik kom als verkenner dan ook uit op een meerderheidscoalitie van maximaal vijf fracties.

4.4 Genoemde partijen voor de formatieronde

Zoals eerder aangegeven heb ik alle fracties in de vertrouwelijkheid van het gesprek gevraagd naar hun voorkeuren/adviezen op welke fracties in een formatieronde aan tafel zouden moeten gaan om te komen tot een coalitieakkoord.

Hieronder een getalsmatige weergave van het aantal keren dat partijen genoemd zijn als mogelijke coalitiepartij:

- GL-PvdA, D66 en VVD worden door alle partijen genoemd. VVD wordt hierin 1 keer genoemd in uitruil met het CDA.
- CDA wordt 8 keer genoemd in de eerste voorkeursvariant en 2 keer in de tweede voorkeursvariant en 1 keer in uitruil met de VVD.
- LPV wordt 7 keer genoemd in de eerste voorkeursvariant, 3 keer in uitruil met LPV/POV, LPV/PSR of LPV/SGP
- PSR wordt 4 keer genoemd in de eerste voorkeursvariant, 1 keer in uitruil PSR/LPV.
- SGP wordt 2 keer in de eerste voorkeursvariant genoemd. 1 keer genoemd in uitruil LPV/SGP en 2 keer als 2^e voorkeur of als aanvulling voor een 6^e partij.
- 50PLUS en Pro Vlissingen worden 1 keer in de eerste voorkeursvariant genoemd.

Hieronder volgt een inhoudelijke toelichting op hoofdlijnen.

Voor alle fracties geldt dat het vertrekpunt van het rijtje genoemde partijen is dat de grootste partij, GL-PvdA, ondanks dat zij een zetel is kwijtgeraakt, de grootste is en in die zin aan tafel hoort te zitten in het formatieproces. Vervolgens noemen bijna alle fracties daarna dat er dan gekeken zou moeten worden naar winnaars van deze verkiezingen. Ze noemen dan D66, VVD en CDA. Ook wordt FvD genoemd als winnaar. Deze partij wordt echter niet genoemd als een optie om mee te nemen naar een formatieronde. Dat zit voornamelijk in de onbekendheid met de mensen die zitting nemen in de raad (“we kennen de mensen nog niet”) en een enkele fractie noemt een bezorgdheid over wat zij zien in de koers van de landelijke fractie van FvD.

Over het verlies van lokale partijen als PSR en LPV wordt vooral aangegeven dat de PSR forser heeft verloren (twee zetels) dan de LPV (één zetel) en de meeste fracties lezen dat als een teken dat veel kiezers het vertrouwen in de PSR kwijt zijn geraakt. Ook wordt aangegeven dat de kandidaat-wethouder, die de PSR tijdens de periode van de verkenning presenteerde, enige zorgen baart. Die zorgen hebben betrekking op de onbekendheid met de persoon, diens onervarenheid met politiek en het ogenschijnlijk ontbreken van banden met Vlissingen. En tenslotte acht een aantal fracties de gerichtheid van de PSR op de kernen Souburg en Ritthem niet altijd in het belang van de brede belangen van de gemeente als geheel.

Van de twaalf fracties in de gemeenteraad zijn er vier louter geworteld in de lokale Vlissingse politiek. Tezamen staan ze voor 9 zetels. Ik acht het mogelijk en zeker ook wenselijk om tenminste één lokale partij meer te nemen naar een formatieproces. De LPV wordt door veel partijen aangedragen als een geschikte kandidaat voor een toekomstige coalitie. Hier blijkt een wens uit om de kiezers die lokaal gestemd hebben erbij te blijven houden. Daarbij wordt de LPV gezien als stabiel, is men in behoorlijke mate tevreden over de huidige wethouder, die tevens kandidaat-wethouder is en geven de meeste fracties aan goed collegiaal te hebben samengewerkt met de LPV in de afgelopen periode.

De SGP wordt ook een paar keer genoemd als een optie (twee keer als eerste voorkeur). Het CDA wordt echter veelvuldiger genoemd. Op inhoudelijke gronden wordt de samenwerking in een college met het CDA als logischer en wenselijker ervaren. Men noemt daarbij de op sommige onderwerpen principiële standpunten van de SGP, die de samenwerking mogelijkwijs zouden kunnen bemoeilijken.

4.5 Hoger opkomstpercentage gemeenteraadsverkiezingen 2030

Bij de vraag “Hoe duidt u de verkiezingsuitslag” uitten veel fracties hun zorgen over de lage opkomst bij de verkiezingen in Vlissingen. Los van welke duiding daaraan gegeven wordt, noemen alle fracties die zich hierover uitspreken de wens en de ambitie om daar in de toekomst verbetering in te brengen. Fracties realiseren zich erg goed dat de gemeenteraad en het college daar zelf een erg belangrijke factor in kunnen spelen. De wijze van omgaan met elkaar, van spreken met en over elkaar, de mate waarin betrouwbaarheid en nabijheid van bestuur en volksvertegenwoordiging aan de dag gelegd wordt, het speelt allemaal een factor van niet te miskennen betekenis in het vertrouwen dat de inwoners van Vlissingen hebben in hun gemeenteraad en gemeentebestuur.

Mijn aanvullend advies is om van de opkomst bij de verkiezingen in maart 2030 nu al een gespreksthema te maken. Roep bijvoorbeeld een werkgroep met een selectie van raadsleden en collegeleden onder leiding van de burgemeester in het

leven om nu al zaken te ondernemen om over vier jaar een opkomst te generen die het toegenomen vertrouwen van de Vlissingers laat zien. Betrek ook inwoners uit alle lagen en geledingen van de samenleving bij deze werkgroep: van jong tot oud, van arm tot rijk en uit verschillende onderliggende nationaliteiten. Het is daarmee ook een mooie manier om burgerparticipatie als belangrijk instrument in te zetten.

5. Advies verkenning

Met de geconstateerde rode draden en de onderbouwing van de fracties voor bepaalde keuzes kom ik tot onderstaand drie adviezen.

1. Stel als gemeenteraad een raadsagenda op.
 - a. Doe dat voor de breed gedeeld thema's veiligheid, wonen, sociaal domein en leefbaarheid.
 - b. Laat u zich als gemeenteraad extern begeleiden in de opstelling van deze raadsagenda.
 - c. Doe dit op nog te lassen momenten komende weken en neem daar kwalitatief de tijd voor en stel tegelijk ook een strakke deadline voor de uiteindelijke raadsagenda. Het advies: uiterlijk 15 mei 2026
 - d. Geef deze raadsagenda mee aan formerende partijen als kader en basis voor een coalitieakkoord.

2. Onderzoek parallel aan de opstelling van een raadsagenda de mogelijkheden om te komen tot een coalitieakkoord tussen de volgende partijen:

- GL-PvdA
- LPV
- D66
- VVD
- CDA

Dit levert een meerderheidscoalitie op van 15 zetels.

- a. Neem de nog op te stellen raadsagenda door de raad over.
- b. Werk de genoemde thema's van de raadsagenda pas uit in een coalitieakkoord nadat de raadsagenda formeel is meegegeven door de leden van de gemeenteraad aan de formerende partijen.
- c. In het kader van de brede wens om een beter samenspel te creëren tussen coalitie en oppositie, spreek als formerende partijen tijdens het formatieproces ook over de wenselijke grondhouding van wethouders en coalitiefracties richting de rest van de raad. Spreek ook af hoe het college en de raad hier samen reflecties op gaan organiseren. Suggestie: organiseer twee keer per jaar een reflectie-bijeenkomst over de onderlinge verhoudingen en wijze van samenwerken met in achtneming van ieders specifieke rol.

3. Maak nu al werk van een hogere opkomst bij de gemeenteraadsverkiezingen van maart 2030.
 - a. Vorm een werkgroep o.l.v. de burgemeester met daarin een selectie van raadsleden, collegeleden en een brede vertegenwoordiging van (bijna-) kiesgerechtigde inwoners van Vlissingen.
 - b. Zie de eerstvolgende verkiezingen van Provinciale Staten en het Waterschap in maart 2027 als eerstvolgende kans voor een hogere opkomst dan bij diezelfde soort verkiezingen in maart 2023.
 - c. Maak budget vrij om ideeën uit de werkgroep te kunnen uitvoeren.

6. Nawoord

Het momentum om een cultuuromslag te bewerkstelligen in de verhoudingen en manier van werken in de raad onderling en tussen het college en de raad ligt voor het oprapen. Alle ingrediënten om deze omslag voor elkaar te krijgen zijn er: een nieuwe samenstelling van de raad na de recente verkiezingen, een prachtig nieuw ingerichte raadszaal, de vorming van een nieuw college en vooral, de breed uitgesproken wens om een beter samenspel tussen coalitie en oppositie te krijgen. Maar uiteindelijk is dit niet zozeer waar het over gaat. Het gaat erover of mensen, collegeleden én raadsleden, bereid zijn hun eigen gedrag, houding en toon te veranderen of op z'n minst daarop te reflecteren in het licht van die brede wens tot een beter samenspel. Mijn advies is: kijk niet eerst naar de ander en wacht niet tot die de gewenste houding aanneemt, begin eerst zelf.

Vanuit de Nederlandse democratische traditie, die geworteld is in het principe van een gekozen meerderheid die rekening houdt met de gekozen minderheid, is die meerderheid mijns inziens wel als eerste aan zet voor de gewenste attitude. Begin met luisteren naar de minderheid, probeer de wens onder de kritische houding te horen, kijk wat er wel kan en hoe het wel kan. Je bent al de meerderheid, je hoeft hem niet in vol machtsvertoon te spelen zou ik bijna willen zeggen. Het zit hem in kleine dingen, hoor om echt te luisteren en gun de ander ook wat.

Tenslotte, een andersoortige opdracht voor alle fracties en partijen voor de komende periode. Een aantal fracties die ik sprak tijdens de gespreksrondes benoemde het en het is ook mijn eigen waarneming. Er wordt slechts bij een klein aantal fracties een vrouw als kandidaat-wethouder naar voren geschoven. Met de genoemde fracties in het advies om tot coalitievorming te komen lijkt het in dat opzicht geen divers college te worden. Vanuit het principe dat 'diversiteit kwaliteit is' adviseer ik alle partijen om de komende vier jaar de goede vrouwelijke bestuurderskandidaten te scouten, voor te bereiden en enthousiast te maken. Het doet ertoe. En aangezien diversiteit meer is dan alleen de man-vrouw verhouding en diversiteit in die zin een goede afspiegeling van de samenleving betekent kan ook op andere aspecten goede en gerichte scouting effect hebben op een meer divers bestuur.

Ik noemde de vraag om verkenners te zijn in de gemeente Vlissingen een eervolle opdracht en zo heb ik hem de afgelopen maand steeds gevoeld. Ik vond het een eer en een groot genoegen om de Vlissingse gemeenteraad van dienst te zijn geweest. Ik heb genoten van de open, reflectieve en analytische gesprekken met alle fracties. Oprecht kan ik tegen de inwoners van de gemeente Vlissingen zeggen: u treft het met uw volksvertegenwoordigers die zich met hart en ziel in willen zetten om voor u allemaal een fijne manier van leven, wonen en werken te creëren in de gemeente Vlissingen.

Met hartelijke groet,

Anita Pijpelink

7. Bijlagen

1. Communiqué opdracht verkenner (mail griffier 23-03-2026)
2. Verslag duidingsdebat 19 maart 2026
3. Uitnodiging en schema gespreksronde 1
4. Vragenlijst gespreksronde 1
5. Uitnodiging en schema gespreksronde 2
6. Vragenlijst gespreksronde 2
7. Gespreksverslagen per fractie
8. Overzicht wensen soort bestuurlijk akkoord
9. Overzicht top vijf per fractie van inhoudelijke onderwerpen

Bijlage 1: Communiqué opdracht verkenner

VLISSINGEN, 23 maart 2026 – De fractie van GroenLinks/PvdA, als grootste partij uit de recente gemeenteraadsverkiezingen, maakt bekend dat is besloten het formatieproces te starten met ondersteuning van een externe verkenner. In lijn met de gebruikelijke bestuurlijke praktijk neemt de grootste partij het voortouw in de eerste fase van de formatie.

De rol van verkenner zal worden vervuld door **mevrouw A. (Anita) Pijpelink**. Zij krijgt de opdracht om gesprekken te voeren met de verschillende fracties in de gemeenteraad om de mogelijkheden voor een constructieve en stabiele coalitievorming in kaart te brengen.

Bijlage 2: Verslag duidingsdebat 19 maart 2026

19 maart, 19:30

Aanwezig: J. van Gils (PSR), W. van Dongen (PSR), S. Mohandes (GL-PvdA), S. Eggermont (LPV), C. van Dalen (LPV), P. Kraan (POV), T. Hoogesteger (POV), W. Boonman (VVD), Y. Hoogstraten (VVD), L. Janse (SGP), C. Tromp (SGP), K. van Wezel (50Plus), P. Kuipers (50Plus), P. Coret (SP), J. van der Horst (SP), O. Ghering (D66), B. Baake (D66), L. van Burgh (FvD), N. Kievit (FvD), C. Bertijn (CDA), M. de Zwarte (CDA), R. Brunke (Pro Vlissingen) en R. Kleefman (Pro Vlissingen).

Voorzitter: J. Portier GL-PvdA

Griffier: M. Prince

1. Opening en mededelingen

De partij GL/PvdA heeft 4 zetels behaald en is daarmee de grootste partij geworden. Het duidingsdebat wordt geleid door de grootste partij. De voorzitter opent de vergadering en dankt de organisatie voor de inzet bij het organiseren van de verkiezingen.

2. Verkiezingsuitslag

De partij GL/ PvdA heeft de uitslagen van de verkiezingen positief ontvangen. De partij streeft er naar de stemmen naar eer en geweten gevolg te geven. In het vervolgproces wil de partij zorgvuldig aan de slag gaan en daarbij alle partijen aan bod laten komen.

De partij PSR is blij de tweede partij te zijn geworden maar het verlies van zetels is minder positief.

De partij VVD wil samen met de andere partijen recht doen aan de verkiezingsuitslag. Er moet onderlinge verbinding worden gezocht in plaats van tegenstellingen. De VVD is blij met de extra zetel en streeft naar een verkenning van de mogelijkheden en een stabiele coalitie.

De partij POV constateert dat 4 coalitiepartijen verlies hebben geleden. Daarmee is de partij tegen voortzetting van deze coalitie. De POV is voorstander van het aanstellen van informateur die verkend of een breed gedragen raadsakkoord een optie is.

De partij CDA is blij en opgelucht met de extra zetel. De partij streeft naar een stabiel bestuur en het heeft de voorkeur van de partij om te werken met informateur. Daarbij heeft de partij de wens om vooral de overeenkomsten verkennen en het cultuuraspect mee te nemen in de verkenning.

De partij FvD is erg blij met twee extra zetels. De coalitie heeft verlies geleden. Er is een nieuwe partij bijgekomen en FvD heeft stemmers gewonnen aan de rechterflank.

De partij wil graag kijken op welke punten samenwerking mogelijk is. De partij staat open om met iedereen samen te werken en wil graag verkennen wat de mogelijkheden van een raadsakkoord zijn.

De partij SGP is blij met behoud van twee zetels en de toename van stemmen. De partij staat er constructief in en wil kijken naar wat allen verbindt. De SGP is voorstander van een raadsakkoord. De raad is er versnipperd dus de SGP vindt een externe informateur een goed idee.

De partij Pro Vliissingen is erg blij een zetel te hebben behaald. De partij stelt zich constructief op.

De partij SP heeft kritiek op het kapitalistische systeem en staat open voor alternatieven voor solidariteit en rechtvaardigheid. De SP wil gezamenlijk bouwen aan Vliissingen waar iedereen mee kan doen. De partij SP wil kritisch naar een raadsakkoord kijken.

De partij LPV is blij onderdeel te zijn van de kopgroep van drie. De LPV staat open voor iedereen en wil met iedereen in gesprek. De partij is wel voorstander van een raadsprogramma maar zit niet per sé op een informateur te wachten omdat we dit onderling moeten kunnen oplossen.

De partij 50Plus is blij met de extra zetel. De opstelling van de partij wijzigt inhoudelijk met nieuwe accenten. De partij staat open voor een raadsakkoord maar heeft wel twijfels bij de uitvoering. Een informateur is prima maar eigenlijk vindt de partij dat we dit ook gezamenlijk kunnen onderzoeken.

De partij D66 is blij en trots met de mooie winst. De partij ziet daarmee een duidelijk mandaat om daarmee aan de slag te gaan in de nieuw te vormen coalitie. Als er wordt gekozen voor een raadsakkoord wil D66 graag een akkoord op hoofdlijnen en de boel niet dichttimmeren. De partij vindt een coalitie van 5 partijen en 16 zetels ook als optie om te onderzoeken. De partij wil voorkomen dat we gaan voorsorteren.

3. Voorstel tot collegevorming

De voorzitter constateert dat er een aantal opties zijn benoemd. Ook de partij GL/PvdA heeft een aantal opties bedacht:

1. Zelf doen
2. Extern informateur aanstellen
3. Zelf doen: met de twee grootste partijen

Er is nog weinig tijd geweest om hier als partij goed over na te denken. Voorgesteld wordt om twee/drie dagen extra tijd te nemen om met een voorstel te komen.

Het voorstel om te werken met een raadsakkoord is volgens GL/PvdA een prima voorstel dat tijdens de verkenningsgesprekken (informatie) kan worden meegenomen. De voorzitter wil graag de ruimte geven in het proces om hierover met elkaar in gesprek te gaan.

In het informatieproces is het ook belangrijk lering te trekken uit het verleden. De voorzitter wil daarom alle partijen de kans bieden om tweemaal in gesprek te gaan.

Belangrijk is dat we het over de inhoud van de gesprekken met elkaar eens zijn. Het is een verkenning van waar willen we naar toe met elkaar. Dat wil de partij zorgvuldig doen en iedereen ruimte geven. Verwachting is dat begin volgende week wordt gestart.

De voorzitter vraagt de partij CDA om cultuur nader te duiden. Het CDA wijst op een aantal aanvaringen in de afgelopen raadsperiode die niet als constructief zijn ervaren. Verzoek om te kijken naar de samenwerking tussen de 12 fracties. De SGP erkent dit niet en is van mening dat afgelopen raadsperiode wel naar verbinding en samenwerking is gezocht. De POV vindt dat afgelopen vier jaar minder is bereikt en wil graag kijken naar waar de verbinding ligt. Graag een akkoord op hoofdlijnen maar waar wel iedereen mee kan werken.

De SGP vraagt ook aandacht te besteden aan de driehoeksverhouding coalitie en oppositie, college en ambtenarij. Daarbij heeft de gemeentesecretaris ook een rol en zijn goede afspraken belangrijk. Besluiten van de raad mogen niet tegengewerkt door ambtenaren.

Partij GL/PvdA zal alle opties op tafel leggen (verbinding, verbetering, strategische raadsagenda en raadsakkoord) en met de partijen daarover in gesprek gaan.

Volgende week gaan we starten met de gesprekken. Afspraken zullen via de griffie volgen. Na het informatieproces volgt een tweede bijeenkomst met alle partijen waarbij de keuzes worden toegelicht.

4. Sluiting

De vergadering wordt om 20:06 gesloten.

Bijlage 3: Uitnodiging en schema gespreksronde 1

Dag allen,

Eerder vandaag hebben jullie een e-mail van mij ontvangen over de informateur en de eerste ronde verkenningsgesprekken.

Graag informeer ik jullie hierbij over de planning. De verkenningsgesprekken zullen plaatsvinden op vrijdagmiddag 27 maart, zaterdag 28 maart en vrijdagmiddag 3 april. Er is een verdeling gemaakt op basis van de verkiezingsuitslag: de partijen worden van groot naar klein uitgenodigd.

De verkenner streeft ernaar om binnen 3 à 4 weken met een advies te komen. Dat vraagt uiteraard nadrukkelijk om jullie medewerking en discipline met betrekking tot de planning.

Vrijdag 27 maart

14:00- 15:00 GL/PvdA

15:15 -16:15 PSR

16:30-17:30 LPV

Zaterdag 28 maart

10:00-11:00 FvD

11:15- 12:15 D66

13:15-14:15 VVD

14:30-15:30 SGP

15:45- 16:45 POV

Vrijdag 3 april

13:00- 14:00 CDA

14:15- 15:00 50plus

15:30- 16:30 SP

16:45- 17:45 Pro Vlissingen

Iedere fractie kan met twee personen deelnemen aan het gesprek. Graag verneem ik van jullie wie deelneemt aan de gesprekken namens de partij. Namens de informateur wil ik jullie ook vragen om vijf voor de partijen belangrijke inhoudelijke opgaven mee te nemen naar het gesprek.

De gesprekken zullen plaatsvinden op het Stadhuis. Op zaterdag is het gebouw niet vrij toegankelijk (ook niet met een tag). Je kunt mij bellen en dan kom ik je ophalen via de ingang fietsenkelder aan de zijkant van het gebouw.

De tweede ronde verkenningsgesprekken staat gepland op vrijdagmiddag 10 april en zaterdag 11 april. Verzoek om daarmee alvast rekening te houden in de agenda's.

Nogmaals, ik hoop op jullie begrip en bereidheid om mee te werken met betrekking tot de planning.

Met vriendelijke groet,

Maike Prince
Plaatsvervangend Griffier| Gemeenteraad

Bijlage 4: Vragenlijst gespreksronde 1

Vragen:

1. Hoe duidt u de uitslag van de verkiezingen?
 - a. Voor uw partij zelf?
 - b. Als geheel?

2. Wat is uw droom voor de gemeente Vlissingen en haar inwoners voor de komende vier jaar?
 - a. Wat is daar bestuurlijk voor nodig?
 - b. Wat vraagt dit van de nieuwe gemeenteraad?
 - c. Wat is er nodig om dit te bereiken?

3. Welke inhoudelijke opgaven ziet uw partij voor de gemeente?
 - a. Zitten bij deze onderwerpen voor uw partij knelpunten?
 - b. Zo ja, welke en waarom zijn dit voor uw partij knelpunten?
 - c. Zijn er voor uw partij ook mogelijke inhoudelijke breekpunten? Zo ja, welke en waarom?

4. Welk soort bestuurlijk akkoord ziet uw partij voor ogen?
 - a. Hoe definieert u het akkoord van uw voorkeur?

5. Welke partijen ziet u als formerende partijen in een volgende fase na de verkenning?
 - a. Welke rol wenst uw partij daarin in te nemen?

6. Wie is namens uw partij kandidaat-bestuurder?

7. Welke nog niet genoemde aandachtspunten wilt u in deze fase meegeven aan de verkenner?

Bijlage 5: Uitnodiging en schema gespreksronde 2

Dag allen,

De eerste verkenningsgesprekken hebben plaatsgevonden. Aanstaaende vrijdag is de tweede ronde eerste verkenningsgesprekken met de informateur.

We hebben alvast een planning opgesteld voor de tweede ronde verkenningsgesprekken. De gesprekken vinden plaats op vrijdag 11 en zaterdag 12 april. De gesprekken in de tweede ronde zijn bedoeld om een nadere toelichting te geven op het eerste gesprek. Het tweede gesprek zal een half uur duren.

Hieronder vindt u de planning. Mocht u geen gebruik willen maken van een tweede gesprek hoor ik dat ook graag.

Vrijdag 10 april

13:00 GL/PvdA

13:45 LPV

14:30 SGP

15:15 D66

16:00 VVD

16:45 FvD

17:30 SP

Zaterdag 11 april

09:30 CDA

10:15 PSR

11:00 POV

11:45 50PLUS

12:30 PRO Vlissingen

De gesprekken vinden plaats in het Stadhuis Vlissingen. Op vrijdag in de kamer van de griffier en op zaterdag in de B&W kamer. Op zaterdag kunt u via de achteringang naar binnen. Let op! Uw tag werkt niet op zaterdag. U kunt mij bellen zodat ik u kan komen halen.

Met vriendelijke groet,

Maike Prince

Plaatsvervangend Griffier| Gemeenteraad

Bijlage 6: Vragenlijst gespreksronde 2

Vragen:

1. Zijn er zaken uit of naar aanleiding van het eerste gesprek waar u op terug wilt komen? Ter aanvulling, ter verdieping, ter aanpassing.
2. Een van de rode draden lijkt de wens tot een beter samenspel tussen oppositie en coalitie te zijn. Het meer betrekken van de raad aan de voorkant van een coalitieakkoord kan daarbij mogelijkwerijs helpen. Een raadsagenda is daar een instrument voor.
 - a. Hoe staat u daar tegenover?
 - b. Hoe zou u invulling willen geven aan een raadsagenda?
 - c. In welke fase van het proces om te komen tot een coalitie zou volgens u een raadsagenda opgesteld moeten worden.
 - d. Welke rol zou een raadsagenda in uw optiek moeten spelen in het op te stellen coalitieakkoord?
3. Fracties bevragen op genoemde of niet genoemde partijen voor formatiefase. Specifiek per fractie.

Bijlage 7: Gespreksverslagen per fractie

Bijlage 7.1: Gespreksverslag GL-PvdA

Eerste ronde 27 maart, 13:15 ; tweede ronde 10 april 13:00

Aanwezig: J. Portier, S. Mohandes, A. Pijpelink (informatie), M. Prince (Raadsgriffier) en J. Pals (plv. griffier)

Vragen:

1. Hoe duidt u de uitslag van de verkiezingen?

- a. Voor uw partij zelf?**
- b. Als geheel?**

GL-PvdA is blij dat ze de grootste zijn geworden. Wel merken ze op dat er een verkiezingsuitslag is met weinig verschil in zetel grote. GL-PvdA vindt het belangrijk gehoor te geven aan het democratisch model van informatieproces en formatieproces. In de uitslag zijn weinig heel grote verschillen, dit geeft een versnipperd beeld. Er is een groot middenveld van partijen met 3 zetels.

GL-PvdA geeft aan langs de lijn van de verkiezingsuitslag en de inhoud naar zaken te kijken. Waar zitten de verschillen en welke partijen kunnen en willen aansluiten.

GL-PvdA geeft aan dat ze graag de verbinding zoeken met de andere fracties. Mede hierom is het belangrijk dat er een externe verkenner is. De verkenning moet goed en zorgvuldig verlopen om uit te zoeken, waar kansen liggen en wat de mogelijkheden zijn, om vervolgens het formatieproces in te kunnen gaan.

2. Wat is uw droom voor de gemeente Vlissingen en haar inwoners voor de komende vier jaar?

- a. Wat is daar bestuurlijk voor nodig?**
- b. Wat vraagt dit van de nieuwe gemeenteraad?**
- c. Wat is er nodig om dit te bereiken?**

Een belangrijk speerpunt voor GL-PvdA is betaalbaar wonen voor iedereen in Vlissingen. Er moet een goede mix zijn in de woningbouw en diversiteit in de wijken. Niet alleen in het hoger segment bouwen maar ook in het lager segment. En deze ook verspreid en bij elkaar bouwen in de wijken, niet enkel wijken met lager segment maar daar ook hoger segment. Daarbij dient er ook een goede studentenhuisvesting te zijn. De dakloosheid moet worden aangepakt en hier moet over worden gepraat.

Het zou goed zijn als partijen in de raad elkaar blijven opzoeken en openstaan voor elkaars ideeën. Op veel onderwerpen liggen standpunten dicht bij elkaar dan soms wordt gedacht. Door vanuit die inhoudelijke overeenkomsten samen te werken, kunnen we veel bereiken. Dat vraagt om openheid naar elkaar ook wanneer partijen traditioneel wat verder van elkaar afstaan. Daarbij helpt het als raadsleden ruimte blijven houden voor nieuwe invalshoeken en het denken in mogelijkheden en verandering.

Dit vraagt om bestuurlijk lef. Niet enkel kijken naar de groei maar ook aandacht voor de minder mooie kanten van Vlissingen. GL-PvdA geeft aan dat er een goede balans gevonden moet worden in Vlissingen. Er vindt een snelle groei plaats in inwoneraantal. Het is belangrijk de huidige inwoner niet te vergeten. Vlissingen heeft een hoog percentage armoede, ook hier moet aandacht voor blijven. Dit meenemen als je kijkt naar de groei en de economie van Vlissingen. De echte Vlissinger moet zich blijven herkennen in de stad.

3. Welke inhoudelijke opgaven ziet uw partij voor de gemeente?

a. Zitten bij deze onderwerpen voor uw partij knelpunten?

b. Zo ja, welke en waarom zijn dit voor uw partij knelpunten?

c. Zijn er voor uw partij ook mogelijke inhoudelijke breekpunten? Zo ja, welke en waarom?

GL-PvdA heeft een zestal inhoudelijke opgaven meegenomen.

1. Betaalbaar wonen: betaalbare huurwoningen en koopwoningen, studenten, starters, doorstromers en ouderen. Nieuwbouw bestaat uit een mix van woningen voor alle doelgroepen.
2. Zorgen voor elkaar: sociale basis op orde, goede onderwijs, zorg dichtbij, armoede preventie en bestrijding, goede voorzieningen, bestaanszekerheid en inclusie in de brede zin (o.a. regenboog gemeente behouden).
3. Groene en gezonde buurten: duurzaamheid, klimaat adaptieve inrichtingen, schoon milieu, energie transitie. Vlissingen aardgas heeft veel aandacht nodig. In de buurten moeten ook groene speeltuinen en beweegtuinten komen en de uitvoering van het programma toekomst bestendige leefomgeving (TBLO) dient verder vormgegeven te worden.
4. Thuis voor iedereen; dakloosheid, opvang in brede zin: jeugd, transitie na 18 jaar en vrouwen opvang. Beschermd wonen, asielopvang, uitvoeren spreidingswet. Het contract van de Kazerne loopt nog 1,5 jaar door. Ook na aflopen contract zijn we bereid opvang te bieden in grote mate of meerdere

kleine opvangen. Meerdere kleine opvangen i.p.v. een grote opvang is een bespreekpunt. Vlissingen moet gastvrij zijn voor iedereen.

5. Veiligheid: criminaliteit, probleem met jongeren, ondermijning, veilig ruimtes en aandacht voor de veiligheid van vrouwen. Vlissingen moet in balans gebracht worden. Hiervoor moet maximale inspanning verricht worden om Vlissingen te laten aansluiten bij het nationale programma veiligheid en leefbaarheid. Vlissingen is te klein voor dit programma maar de lobby om toch toe te treden moet geactiveerd worden.
6. Kunst en cultuur. Blijven investeren in de Machinefabriek. Er dient ook meer aandacht te komen voor kunst in de openbare ruimte. Stel een meerjarenonderhoudsplan op voor alle kunst in de openbare ruimte.

Voor de GL-PvdA is inclusie een knelpunt. Gender aandacht en de regenboog gemeente zijn noodzakelijk. Ook het verschil in uitleg wat een betaalbare woning is kan een knelpunt vormen. De sociale agenda is erg belangrijk. Het Walchers harmoniseren van de minimaregelingen van 120% naar 130% stond nadrukkelijk benoemt in het verkiezingsprogramma.

Asiel opvang en gender ontkenning zijn voor GL-PvdA breekpunten. De spreidingswet moet worden uitgevoerd, dit zijn we wettelijk verplicht. Daarnaast zet je mensen negatief weg en haal je ze uit hun identiteit als je gender ontkent.

GL-PvdA geeft ook mee dat er de laatste 10 jaar hard gewerkt is aan een stevige financiële positie van Vlissingen. Vlissingen is nog steeds artikel 12 gemeente. Er moet een goede begroting liggen en een realistische meerjarenraming. We moeten niet denken dat we er al zijn en dat Vlissingen geld kan gaan uitgeven. Waakzaam blijven op inkomsten en uitgaven.

4. Welk soort bestuurlijk akkoord ziet uw partij voor ogen?

a. Hoe definieert u het akkoord van uw voorkeur?

GL-PvdA ziet kansen voor een raadsagenda met een coalitieakkoord erbij, de mogelijkheid zou verder onderzocht moeten worden. Ze zijn geen voorstander van enkel een raadsakkoord. Wanneer partijen alleen hiervoor kiezen, dan opteert GL-PvdA voor alleen coalitieakkoord.

Voor een raadsagenda kan bij alle partijen worden opgehaald welke onderwerpen ze hierin willen laten opnemen.

5. Wie is namens uw partij kandidaat-bestuurder?

Jeroen Portier

6. Welke nog niet genoemde aandachtspunten wilt u in deze fase meegeven aan de verkenner?

GL-PvdA geeft verder mee dat belangrijke kernwaarden voor het wethouderschap en samenwerken in een coalitie o.a. zijn: verbinding, vertrouwen en collegialiteit. Er moet ook een bereidheid zijn om over schaduwen heen te stappen.

GL-PvdA geeft aan verder te willen bouwen aan een stabiele, veilige, leefbare en toekomstbestendige gemeente Vlissingen en zijn niet van plan om eerder genomen raadsbesluiten terug te draaien.

GL-PvdA geeft aan op voorhand niemand uit te sluiten. Inhoud is bepalend. GL-PvdA geeft wel aan dat wanneer en onoverbrugbare verschillen zijn op o.a. asiel, gender, inclusiviteit dan wordt samenwerking lastig. Daarnaast is gezegd dat ook de economische dragers van Vlissingen, zoals het bedrijfsleven, mee moeten bewegen in de verduurzaming en het verminderen van CO2 uitstoot.

Bijlage 7.2: Gespreksverslag PSR

Eerste ronde 27 maart 2026, 15:25 ; tweede ronde 11 april 10:15

Aanwezig: J. van Gils en D. Gilhuis, A. Pijpelink (informatuur), M. Prince (Raadsgriffier) en J. Pals (plv. griffier)

De fractie wordt welkom geheten.

Vragen:

1. Hoe duidt u de uitslag van de verkiezingen?

a. Voor uw partij zelf?

b. Als geheel?

De spreiding van de stemmen is breed. De uitslag van de verkiezingen is dat er veel partijen zijn met 2 of 3 zetels. PSR is ontstaan vanuit de dorpen en geeft daar veel prioriteit aan maar ze bekijken Vlissingen in zijn geheel, zowel de dorpen als de stad. Tevens vinden ze het fijn dat ze de tweede partij zijn geworden. Het is jammer van die ene zetel, die net niet is behaald op 6 stemmen na. De partij heeft daarom hertelling overwogen maar na het lezen van de stembureau rapporten en de impact voor de ambtelijke organisatie heeft de PSR besloten dit niet te doen. De PSR gaat de komende vier jaar met drie zetels aan de slag voor de dorpen en de gemeente Vlissingen.

2. Wat is uw droom voor de gemeente Vlissingen en haar inwoners voor de komende vier jaar?

a. Wat is daar bestuurlijk voor nodig?

b. Wat vraagt dit van de nieuwe gemeenteraad?

c. Wat is er nodig om dit te bereiken?

PSR heeft al 14 jaar zitting in het college en daarmee een lange tijd bestuursverantwoordelijkheid gedragen. De PSR geeft aan dat de prioriteit van de partij bij de dorpen ligt. De PSR zou een betere balans tussen de stad Vlissingen en de dorpen willen zien. Vele voorzieningen gaan naar de stad en minder naar de dorpen. De PSR ziet graag een multifunctionele ruimte (dorpshuis/ huiskamer). Een plek waar ook verenigingen terecht te kunnen. De partij heeft begrip voor de beperkingen vanwege de artikel 12 status maar hoopt dat dit snel gerealiseerd kan worden.

Op het gebied van veiligheid wil de PSR graag het veiligheidsgevoel vergroten door meer zichtbaarheid van en meer BOA's. Ook een kerngezondheidscentrum met een consultatiebureau is gewenst in Oost-Souburg. Daarnaast wil PSR de samenhang tussen mensen en de onderlinge tolerantie verhogen door ontmoetingsplekken in te richten, zoals een (multifunctioneel) dorpshuis. Kinderen zouden moeten worden

gestimuleerd om buiten te spelen door het realiseren van speelplaatsen en sportvoorzieningen.

Ook de openbare voorzieningen en de zorg worden als aandachtspunt benoemd mede omdat de gemeente Vlissingen snel groeit en deze in de afgelopen jaren afgebouwd zijn.

PSR vraagt tevens aandacht voor het Wauwelhofje in Ritthem. PSR ziet graag dat de ingezette ontwikkelingen afgerond worden en dat er meer ruimte voor woningbouw in Ritthem komt. PSR geeft daarnaast aan dat er steeds vergrijzing is. Hier moet rekening mee gehouden worden in de woningbouw in het algemeen door bijvoorbeeld het creëren van doorstroming.

Bestuurlijk vraagt van bestuurders daadwerkelijk stappen te nemen om plannen te realiseren. De gemeenteraad gaat vaak meer over de stad Vlissingen. PSR zou de focus graag breder leggen dan alleen de stad en meer balans zien over de gemeente Vlissingen waarbij de dorpen duidelijker zichtbaar worden.

Het is de PSR opgevallen dat in de afgelopen periode afwijkend werd gestemd binnen de coalitie. Dat gaf geen gevoel van saamhorigheid. Discussies in de raad bleven lang lopen waardoor er geen stappen werden genomen. Als voorbeeld wordt de discussie rondom participatie genoemd in relatie tot het Arsenaal en Spuikom gebied. De gemeenteraad moet meer in het belang van de gemeente Vlissingen kijken. De PSR vindt dat daar een stabiele coalitie voor nodig is met een coalitieakkoord waar alle betrokken partijen zich aan houden en steunen. Om dit te bereiken is de cultuur in de raad erg belangrijk. Raadsleden moeten elkaar ook iets gunnen ook van de mogelijke oppositie. Daarom is het belangrijk om elkaar te willen begrijpen binnen de raad.

- 3. Welke inhoudelijke opgaven ziet uw partij voor de gemeente?**
 - a. Zitten bij deze onderwerpen voor uw partij knelpunten?**
 - b. Zo ja, welke en waarom zijn dit voor uw partij knelpunten?**
 - c. Zijn er voor uw partij ook mogelijke inhoudelijke breekpunten? Zo ja, welke en waarom?**

Inhoudelijke opgaven zijn voor de PSR:

1. **Leefbaarheid & veiligheid:** Multifunctioneel dorpshuis, speelveldjes, toegankelijkheid en bereikbaarheid
2. **Projecten:** Uitvoeren/afronden Vlissingse straat, Karolingische burg en het kermgezondheidscentrum met een consultatiebureau
3. **Haven en economie** bevorderen omdat dit door de PSR wordt gezien voor de leefbaarheid maar ook de mogelijkheid om hierdoor inkomsten te genereren om andere doelen uit te kunnen voeren.

Knelpunten voor de PSR:

- De PSR staat achter de huidige oplossing voor de opvang van asielzoekers in de marine kazerne. De partij wil uitvoering geven aan de landelijke wetgeving maar is kritisch op extra opvang en voorrang van statushouders.
- Het aquaduct tussen Vlissingen en Souburg (of een andere oplossing) is een heel belangrijk inhoudelijk punt voor de PSR om de verkeersproblemen rondom de huidige Sloebrug op te heffen / verminderen.
- Tot slot vindt de partij het erg belangrijk hoe andere partijen denken over de kerncentrale. De PSR is niet tegen kernenergie (en zeker ook voor alternatieven) maar wil geen kerncentrale in het havengebied omdat, volgens de PSR, dat de economische ontwikkelingen zal doen stagneren. Wat tevens North Sea Ports heeft aangegeven.

Breekpunten voor de PSR:

- Een breekpunt voor de PSR is het (multifunctionele) dorps huis.

4. Welk soort bestuurlijk akkoord ziet uw partij voor ogen?

a. Hoe definieert u het akkoord van uw voorkeur?

De PSR heeft voorkeur voor een coalitieakkoord. De gemeente is bijna uit de artikel 12 status. De PSR wil voorkomen dat er opnieuw financiële tekorten ontstaan mogelijk door de jeugdzorg en doordat geprobeerd wordt aan iedereen tegemoet te komen en uiteindelijk niemand tevreden zal zijn. De PSR beoogt een bestuursakkoord met een stabiele coalitiemeerderheid.

5. Wie is namens uw partij kandidaat-bestuurder?

Dick Gilhuis.

6. Welke nog niet genoemde aandachtspunten wilt u in deze fase meegeven aan de verkenner?

De PSR hecht veel waarde aan saamhorigheid. Coalitiepartners moeten elkaar op de hoofdpunten van het coalitieakkoord kunnen steunen en dat ook naar buiten uitstralen. Belangrijk is het uitstralen van plezier in de taak waarvoor alle coalitie partners staan. Het gevoel bij de huidige coalitiepartners is goed. Maar het was bijzonder als een wethouder niet wordt gesteund door de eigen fractie. De PSR ziet veel overeenkomsten met de partij GL/PvdA.

Tot slot geeft de partij aan dat de beoogde wethouders kandidaat een andere portefeuille zou willen vervullen dan zijn voorganger. Dit betekent dat het sociaal domein door een andere wethouder opgepakt zal moeten worden.

Bijlage 7.3: Gespreksverslag LPV

Eerste ronde 27 maart, 16:30 ; tweede ronde 10 april 13:45

Aanwezig: C. van Dalen en S. Eggermont, A. Pijpelink (informateur), M. Prince (Raadsgriffier) en J. Pals (plv. griffier)

Vragen:

- 1. Hoe duidt u de uitslag van de verkiezingen?**
 - a. Voor uw partij zelf?**
 - b. Als geheel?**

De partij LPV wil niet spreken in termen van verliezen of winnen, maar ziet wel een duidelijke verschuiving. De burger heeft een richting aangegeven, maar het beleid van de afgelopen jaren niet afgekeurd. Er is gestemd vanuit ontevredenheid en op basis van landelijke politiek. De opkomst was helaas laag. De LPV heeft één zetel minder behaald. De LPV heeft in de afgelopen periode deelgenomen aan het college, en regeren betekent soms afrekenen. Er is een nuanceverschuiving te zien. Daarnaast is er ook een partij bijgekomen. Politiek wordt steeds meer georganiseerd op basis van protest, en het veiligheidsgevoel beïnvloedt de wereld. De LPV vindt het belangrijk om naar de burger te luisteren.

- 2. Wat is uw droom voor de gemeente Vlissingen en haar inwoners voor de komende vier jaar?**
 - a. Wat is daar bestuurlijk voor nodig?**
 - b. Wat vraagt dit van de nieuwe gemeenteraad?**
 - c. Wat is er nodig om dit te bereiken?**

De LPV is een lokale partij die zich inzet voor een leefbaar en veilig Vlissingen. Belangrijke thema's zijn wonen, veiligheid, leefbaarheid, kansen voor jonge inwoners, een veilige omgeving om in op te groeien, goed onderwijs en aandacht voor ouderen in de wijk. Daarnaast vindt de partij het essentieel dat voorzieningen dichtbij beschikbaar zijn en dat de veiligheid in de wijken zichtbaar wordt verbeterd. De LPV staat voor "stoeptegelpolitiek": concreet en zichtbaar resultaat voor inwoners.

Het vertrouwen van de burger in de Vlissingse politiek is beperkt. De LPV wil het vertrouwen in de politiek verstevigen door een betrouwbare en standvastige raad en een betrouwbaar en standvastig college. Dat vraagt krachtige bestuurders met een visie, die zich niet verschuilen achter ambtenaren en rapporten. De collegeleden mogen niet te flets zijn en moeten er staan wanneer er beslissingen worden genomen. Een sterk college dat kan samenwerken en verbinden.

De LPV ziet liever geen wethouder namens twee partijen. Coalitiepartijen moeten samen krachtig optreden.

Een wethouder hoeft niet over alle genoemde eigenschappen te beschikken, maar binnen het college is het wel belangrijk dat de leden elkaar aanvullen. In de afgelopen periode is er te veel op eilanden gewerkt, waardoor de onderlinge verbondenheid ontbrak. Sommige wethouders hadden bovendien een sterk ambtelijke houding. De LPV adviseert om meer als één team op te treden en gezamenlijk verantwoordelijkheid te nemen voor elkaars portefeuilles.

De raad moet werken aan de verhouding tussen oppositie en coalitie, maar dat ligt ook aan personen. De invloed van de partij is beperkt: je hebt geen invloed op andere partijen als je naar buiten toe iets wilt veranderen.

- 3. Welke inhoudelijke opgaven ziet uw partij voor de gemeente?**
- a. Zitten bij deze onderwerpen voor uw partij knelpunten?**
 - b. Zo ja, welke en waarom zijn dit voor uw partij knelpunten?**
 - c. Zijn er voor uw partij ook mogelijke inhoudelijke breekpunten? Zo ja, welke en waarom?**

- 1. Wonen
- 2. Leefbaarheid
- 3. Sport, cultuur & onderwijs
- 4. Veiligheid
- 5. Gezonde financiën

Er zijn geen knelpunten en breekpunten benoemd.

- 4. Welk soort bestuurlijk akkoord ziet uw partij voor ogen?**
- a. Hoe definieert u het akkoord van uw voorkeur?**

De partij LPV heeft de voorkeur voor een raadsprogramma: een programma dat democratischer is voor de raad. De oppositie mag daarbij meer ruimte krijgen. Door de verhouding tussen coalitie en oppositie te verbeteren, ontstaan kwalitatief betere besluiten. Daarnaast moeten partijen elkaar ook iets kunnen gunnen. Het proces om tot zo'n coalitieakkoord te komen, moet zo min mogelijk vooraf worden ingevuld. Het akkoord zou ongeveer vier A4-tjes moeten beslaan en moet resulteren in kwalitatief beter bestuur: meer resultaat in het belang van de stad Vlissingen. Uiteraard hangt dit samen met de bereidheid van partijen. De LPV hoopt dat iedere partij inbreng kan hebben.

De partij is voorstander van een smalle basis: een coalitieakkoord met daarna ruimte voor andere partijen om inbreng te leveren. Belangrijk is dat het onderlinge wantrouwen wordt weggenomen, en dat vraagt inzet van alle partijen.

5. Wie is namens uw partij kandidaat-bestuurder?

Geoffrey Sips

6. Welke nog niet genoemde aandachtspunten wilt u in deze fase meegeven aan de verkenner?

Er zijn geen verdere aandachtspunten.

Bijlage 7.4: Gespreksverslag FvD

Eerste ronde 28 maart, 10:00 ; tweede ronde 10 april 16:45

Aanwezig: N. Kivits en L. van Burgh, A. Pijpelink (informatuur), M. Prince (Raadsgriffier) en J. Pals (plv. griffier)

Vragen:

- 1. Hoe duidt u de uitslag van de verkiezingen?**
 - a. Voor uw partij zelf?**
 - b. Als geheel?**

De partij Forum voor Democratie (FvD) zegt blij te zijn met de uitlag. De partij is de 4^e grootste partij en de grootste winnaar van de verkiezingen. De Vlissingse politiek is erg versnipperd geraakt en er is sprake van een unieke samenstelling van partijen. Het duidingsdebat is positief ervaren mede vanwege de suggestie van meerdere partijen om te kijken naar raadsbrede aanpak. Een raadsakkoord doet de verkiezingsuitslag het meest recht en verstrekt de dialoog tussen partijen en de inspraak van alle partijen. FvD ziet liever geen dichtgetimmerd coalitieakkoord met een coalitie en oppositierol.

- 2. Wat is uw droom voor de gemeente Vlissingen en haar inwoners voor de komende vier jaar?**
 - a. Wat is daar bestuurlijk voor nodig?**
 - b. Wat vraagt dit van de nieuwe gemeenteraad?**
 - c. Wat is er nodig om dit te bereiken?**

Terugbrengen van veiligheid en leefbaarheid. Vrijheid wordt ervaren bij veilig gevoel. Stimuleer jongeren om in Vlissingen te blijven en hier een gezin te stichten. Zorg dat daarvoor voldoende woningbouw is en zorg dat voorzieningen blijven. Zeeland moet door blijven ontwikkelen. Zorg dat je mensen met kwaliteiten binnen de gemeente behoud. Veel mensen die kwaliteiten hebben verlaten de gemeente. Maak de omgeving voor een ieder aantrekkelijk. Een mooi, bruisend Vlissingen met een aantrekkelijk ondernemersklimaat.

Dat vraagt dat het bestuur luistert naar wat inwoners belangrijk vinden. Inwoners hebben tijdens de verkiezingen gekozen wat zij belangrijk vinden. Kijk waar partijen overeenstemming vinden. Raadsbreed werken zorgt dat de kiezer zich gehoord voelt. Zorg voor een flexibele, raadsgerichte opstelling. Uiteindelijk willen alle partijen het beste voor de inwoners. Probeer elkaar te vinden.

FvD is voorstander van vak wethouders die worden aangenomen op basis van ervaring met de portefeuille. Een wethouder moet praktisch en neutraal zijn en niet partijgebonden.

Deze manier van werken vraagt van de raad dat er wordt gezocht naar wisselende meerderheden. Daarvoor is een open houding nodig van de raadsleden. Hoe kunnen we met elkaar in gesprek blijven om een meerderheid te verzamelen, gebaseerd op goede argumenten. Discussies op inhoud voeren en geen coalitie/ oppositie verhoudingen.

Zetelverlies bij de coalitie is ook een signaal van de inwoners. Dit is een kans om iets te proberen en daarmee te luisteren naar de kiezer zodat we het beste kunnen bereiken voor inwoners.

3. Welke inhoudelijke opgaven ziet uw partij voor de gemeente?

a. Zitten bij deze onderwerpen voor uw partij knelpunten?

b. Zo ja, welke en waarom zijn dit voor uw partij knelpunten?

c. Zijn er voor uw partij ook mogelijke inhoudelijke breekpunten? Zo ja, welke en waarom?

Inhoudelijke opgaven:

1. Lokaal referendum: FvD wil een raadplegend en raadgevend referendum. FvD ziet graag dat deze bindend gemaakt worden. Door middel een motie laten opnemen in het coalitieakkoord. Afspreken dat de uitslag als bindend wordt ervaren.
2. Asiel en lokale voorzieningen
3. Klimaat, groen en kwaliteit van leven
4. Gemeentelijke lasten verlichting en versterking lokale economie
5. Veiligheid als fundament van vrijheid

Bijlage bijgeleverd met een toelichting op de punten.

Knelpunten:

De laatste drie punten zijn knelpunten. Binnen de jeugdzorg en WMO moet men ruimer gaan aanbesteden. Geef kleinere partijen met specialistische zorg een kans in de aanbesteding. Houd ruim aanbod binnen de zorg.

Breekpunten:

De eerste twee punten zijn erg belangrijk.

- Een lokaal referendum geeft inwoners de kans om bij te sturen zodra punten op tafel komen die niet tijdens de verkiezingen voorzien zijn. FvD wil graag een raadgevend en raadplegend referendum.
- Asiel en lokale voorzieningen: De noodopvang locatie in de Marinekazerne eindigt in 2027. FvD wil niet overgaan op duurzame overgangslocaties. FvD wil graag de doorstroom van de inwoners stimuleren in de huizenmarkt en de druk op de woningmarkt verlichten.

**4. Welk soort bestuurlijk akkoord ziet uw partij voor ogen?
a. Hoe definieert u het akkoord van uw voorkeur?**

FvD wil een akkoord op hoofdlijnen. Goed kijken waar overeenstemming is. Vooraf de koers bepalen en door die heldere koers betere besluiten nemen m.b.t. de aanstelling van wethouders. Vervolgens elkaar blijven vinden en je gezamenlijk houden aan de koers. Het is daarbij belangrijk om naar overeenkomsten te kijken. Zoek naar een meerderheid op diverse portefeuilles. Daarbij moet ook bereidheid zijn om water bij de wijn te doen en elkaar te vinden. Dat kan wisselende meerderheden gaan geven.

Om te komen tot een raadsakkoord moet een onafhankelijk persoon worden aangesteld die het akkoord met alle partijen gaat opstellen. De hoofdlijnen moeten op papier worden gezet en het moet breed gedragen worden. Dit vergt van de raadsleden samenwerking en een open blik.

Een wethouder moet neutraal zijn. De politieke partij achtergrond is niet belangrijk. Een wethouder moet advies geven op basis van de koers die de raad wil varen. Wethouder heeft altijd een voorkeur maar gaat in de basis om het vak goed uitvoeren. FvD zou graag een sollicitatieprocedure zien voor de wethouders waarbij de raad kiest.

5. Wie is namens uw partij kandidaat-bestuurder?

Er is een Forum voor Democratie kandidaat-bestuurder die een open sollicitatie zou willen doen.

6. Welke nog niet genoemde aandachtspunten wilt u in deze fase meegeven aan de verkenner?

FvD benadrukt een open houding te hebben en zou graag zien dat alle partijen ook bereid zijn in gesprek te gaan met FvD. De partij stelt zich constructief op en wel graag in gesprek met de andere partijen.

FvD streeft naar een nieuwe vorm van politiek. De verkenning biedt de mogelijkheid tot politieke innovatie. Er moet weer worden gekeken naar de inhoud van partijen en niet de kleur.

Bijlage 7.5: Gespreksverslag D66

Eerste ronde 3 april, 15:30 ; tweede ronde 10 april 15:15

Aanwezig: O. Ghering, B. Baake, A. Pijpelink (informatuur), M. Prince (Raadsgriffier) en J. Pals (plv. griffier)

Vragen:

- 1. Hoe duidt u de uitslag van de verkiezingen?**
 - a. Voor uw partij zelf?**
 - b. Als geheel?**

D66 is blij met de zetelwinst. Na FvD is D66 de grootste steiger in percentage. D66 ziet deze winst als beloning voor het harde werk van de afgelopen 4 jaar.

De verkiezingsuitslag ligt dicht bij elkaar. D66 geeft aan dat ze blij zijn dat GL/PvdA de grootste is geworden maar ze hadden graag gezien dat 1 partij er in zetelaantal er meer boven uit was gestegen. De formatie is nu moeilijk. Wanneer men vast houdt aan maximaal 5 wethouders is er een coalitie mogelijk van maximaal 16 zetels.

D66 geeft ook aan dat van de huidige coalitie enkel VVD en CDA zetels hebben gewonnen. De andere partijen hebben zetels verloren.

- 2. Wat is uw droom voor de gemeente Vlissingen en haar inwoners voor de komende vier jaar?**
 - a. Wat is daar bestuurlijk voor nodig?**
 - b. Wat vraagt dit van de nieuwe gemeenteraad?**
 - c. Wat is er nodig om dit te bereiken?**

D66 wil een mooier Vlissingen. De gemeente is aan het ontwikkelen, er zijn de afgelopen tijd meerdere grote projecten gestart. Deze moeten goed afgerond worden. D66 geeft aan dat Baskenburg behouden moet worden en dat Weijevliet ontwikkelt moet worden als nieuw woningbouwproject.

D66 wil dat Vlissingen een groene stad wordt met meer evenementen. De laatste jaren is teveel bezuinigd op voorzieningen. De kloof moet verkleint worden en voorzieningen moeten worden behouden en worden terug gehaald. Tevens moet Vlissingen aantrekkelijk gehouden worden voor inwoners en toeristen.

D66 zegt dat deze zaken vragen om samenwerking, positivisme en goede communicatie. Grote projecten blijven te lang liggen. Te vaak worden projecten op 1 punt afgevoerd. Het vertrouwen moet versterkt worden en de raad moet zaken uit handen durven geven aan het college. Niet op kleine zaken blijven inspelen, de raad is van de kaders en niet van de uitvoering.

D66 geeft aan dat er meer contact nodig is tussen het college en de raad. Geen enkele partij is essentieel door de versplintering. Meerderheden kunnen op diverse manieren gevonden worden. Met dit besef is het verstandig dat aan de voorkant wordt opgehaald wat de partijen belangrijk vinden en dat er een breed gedragen coalitieakkoord komt. Dit vraagt om goede communicatie en samenwerking. D66 geeft aan dat gewerkt moet worden aan de eenheid in de raad en het bestuur.

D66 geeft aan dat bij grote projecten meer informatiebijeenkomsten moeten komen. Projecten moeten integraal aangepakt worden. Er moet goede informatie gegeven worden over de projecten door ambtenaren.

- 3. Welke inhoudelijke opgaven ziet uw partij voor de gemeente?**
 - a. Zitten bij deze onderwerpen voor uw partij knelpunten?**
 - b. Zo ja, welke en waarom zijn dit voor uw partij knelpunten?**
 - c. Zijn er voor uw partij ook mogelijke inhoudelijke breekpunten? Zo ja, welke en waarom?**

D66 heeft de volgende 5 punten meegenomen:

- Voortgezet onderwijs clusteren.
- Weijevliet ontwikkelen voor woningbouw.
- Verdere ontwikkeling kenniswerf.
- Investeren kunst en cultuur.
- Investeren in wijken en dorpen.

Knelpunten:

- Geen.

Breekpunten:

- D66 heeft geen breekpunten. Daarvoor liggen de programma's te dicht bij elkaar.

D66 geeft wel aan dat de je je moet houden aan de keuzes die de raad heeft gemaakt. Niet terugkomen op eerder genomen beslissingen zoals de Boulevard en de Walstraat noord.

- 4. Welk soort bestuurlijk akkoord ziet uw partij voor ogen?**
 - a. Hoe definieert u het akkoord van uw voorkeur?**

D66 ziet een coalitieakkoord als het meest haalbare. De andere partijen worden op de inhoud betrokken. Dat kan door middel van informatiebijeenkomsten waar grote thema's besproken worden en waar de oppositie niet alleen informatie krijgen, maar

ook betrokken worden en input kunnen leveren. De belangrijkste, gedragen pijlers worden daar opgeschreven en meegenomen.

De raad moet betrokken worden voordat de coalitie partijen iets hebben opgeschreven. De formerende partijen kunnen al wel beginnen met de inhoud vorm te geven. Het formeren en het ophalen van informatie is een parallel proces. Het is zelfs mogelijk dat er al een nieuw college zit als de raad met de inhoud aan de slag gaat. Hierdoor kunnen de nieuwe wethouders informatie ophalen op de thema's waar ze verantwoordelijk voor zijn.

D66 verwacht bij een raadsakkoord een te lang traject op de inhoud. Een raadsakkoord opstellen en formeren kan door de lange duur leiden tot waterige compromissen.

D66 geeft aan op te staan voor een raadsagenda. De oppositie moet gehoord worden en zich gehoord voelen. Elk jaar moet teruggeblikt worden op de opgestelde pijlers, wat er is gebeurd en de pijlers moeten elk jaar herijkt worden. Dit vraagt een flexibele instelling van de raad en het college. Dit kan bij de kadernota aangezien dit al een doorkijk is voor het komende jaar. Dit vraagt ook van de ambtenarij dat ze verder vooruit moeten kijken en de raad goed moeten ondersteunen bij het opstellen van de raadsagenda.

5. Wie is namens uw partij kandidaat-bestuurder?

Ocker Ghering

6. Welke nog niet genoemde aandachtspunten wilt u in deze fase meegeven aan de verkenner?

D66 wil dat er tempo gemaakt wordt met de volgende fase. Ze zien een risico voor Vlissingen als er te lang gewacht wordt met het installeren van een nieuw college.

Bijlage 7.6: Gespreksverslag VVD

Eerste ronde 28 maart, 13:15 ; tweede ronde 10 april 16:00

Aanwezig: W. Boonman, Y. Hoogstraten, A. Pijpelink (informatuur), M. Prince (Raadsgriffier) en J. Pals (plv. griffier)

Vragen:

- 1. Hoe duidt u de uitslag van de verkiezingen?**
 - a. Voor uw partij zelf?**
 - b. Als geheel?**

De uitslag ligt dicht bij elkaar. Veel partijen met 3 zetels. De verschillen zijn ook minder groot en de raad is van 14 partijen naar 12 partijen gegaan. De landelijke partijen hebben winst geboekt en de lokale partijen hebben ingeleverd.

Inhoudelijk ziet de VVD weinig grote verschillen tussen de 12 partijen. VVD ziet graag een stabiele meerderheid als coalitie. 15 zetels kan een stabiele meerderheid zijn mits er voldoende vertrouwen is in elkaar.

- 2. Wat is uw droom voor de gemeente Vlissingen en haar inwoners voor de komende vier jaar?**
 - a. Wat is daar bestuurlijk voor nodig?**
 - b. Wat vraagt dit van de nieuwe gemeenteraad?**
 - c. Wat is er nodig om dit te bereiken?**

De gemeente heeft veel moeten bezuinigen. De VVD vindt dat de burger dit minder mag voelen maar zaken moeten wel goed geregeld zijn. Er moet goede zorg zijn, financiële groei en de zorg voor elkaar moet behouden zijn.

VVD ziet Vlissingen als kansenstad en als kansengemeente. Op vele vlakken ontstaan kansen zoals onder andere, onderwijs, de Kenniswerf, de ontwikkelingen in de haven, cultuur, binnenstad. Dit vergt een open blik, maar ook alertheid ten aanzien van de prioritering en inzet van middelen en mensen. De Vlissinger zelf moet die kansen gaan zien en ervaren. De Vlissinger voelt het nog niet terwijl de inwoners van buiten het wel voelen. Hoe breng je dit over naar de echte Vlissinger?

Om dit te bereiken is het van belang dat de raad meer samenwerkt en de verbinding zoekt met elkaar en de inwoners van Vlissingen. Kijken naar wat wel kan, wat zijn de gemeenschappelijke doelen en hoe wil je die bereiken met elkaar.

Van het college vraagt het om vertrouwen te hebben in elkaar en een goed team te zijn die het ook gezellig heeft met elkaar. Daarnaast is het van belang dat je goed luistert naar de inwoner en hun gevoel vertaalt naar goede voorstellen. Verder is

goede communicatie richting elkaar, raad en college, noodzakelijk. Verstrek informatie op een goede manier en geef aan wat gevolgen zijn van bepaalde keuzes die de raad zou willen maken.

Raadsleden zouden een onderzoekende rol moeten aannemen om zaken in Vlissingen te verbeteren, aan te passen en Vlissingen te laten groeien. Stel vragen en neem informeel contact op. Vraag het ambtelijk of via de griffie. Transparantie en goede informatievoorziening zijn essentieel.

- 3. Welke inhoudelijke opgaven ziet uw partij voor de gemeente?**
 - a. Zitten bij deze onderwerpen voor uw partij knelpunten?**
 - b. Zo ja, welke en waarom zijn dit voor uw partij knelpunten?**
 - c. Zijn er voor uw partij ook mogelijke inhoudelijke breekpunten? Zo ja, welke en waarom?**

De VVD heeft de volgende 5 punten meegenomen:

1. Veiligheid als top prioriteit. Naast veiligheid in de wijken en dorpen ook veiligheid in het verkeer en op straat. Aandacht voor zowel de repressieve kant en de preventieve kant. Het veiligheidsgevoel dient vergroot te worden.
2. Woningbouw. Voldoende betaalbare woningen in Vlissingen in een goede mix. Gemengde wijken en dorpen.
3. Financieel verantwoord beleid. Er is een stabiele, verantwoordelijke financiële koers nodig voor Vlissingen.
4. Economie en kansen benutten. Er zijn veel kansen in Vlissingen. Als voorbeelden zijn versterking van de binnenstad en het havengebied, mobiliteit en duurzaamheid gegeven. Inwoners dienen betrokken te worden. Het moet behapbaar zijn en verantwoord.
5. Iedereen doet mee. Dit ziet op het sociaal domein. Er moet goede zorg zijn. Ook moet er aandacht zijn voor de brede transitie van jeugdzorg en de volwassen zorg; het voorkomen dat zwaardere zorg nodig is. In dit verband zijn kansengelijkheid, sport en cultuur mogelijkheden om dat te bereiken.

Al deze punten vragen om ook samenwerking op Walchers en Zeeuws niveau.

VVD ziet niet zozeer knelpunten en breekpunten. De programma's van de (Vlissingse) partijen kennen veel overlap. Op de verschillen die er zijn zullen goede gesprekken gevoerd moeten worden om de verschillen te overbruggen, wat ons inziens mogelijk is. Als voorbeeld werd aangehaald het verschil in percentage sociale woningbouw dat wordt nagestreefd, maar ook mobiliteit. VVD vindt dat Vlissingen ook met de auto bereikbaar moet blijven, Daarnaast willen we ook inzetten op goede voorzieningen voor OV, fiets en lopen/wandelen.

4. Welk soort bestuurlijk akkoord ziet uw partij voor ogen?

a. Hoe definieert u het akkoord van uw voorkeur?

VVD geeft aan dat het vertrekpunt bij de formatie moet zijn om alle fracties in de raad te betrekken bij de belangrijke onderwerpen (“gedeelde opgaven”). Het ophalen van input kan gedaan worden in een aantal sessies. Dit onderdeel zou aan het begin van het formatie proces moeten plaatsvinden om optimaal draagvlak te creëren en zodat het niet als een wassen neus aanvoelt. Het coalitieakkoord kan dan een algemeen deel bevatten waar de hele raad het over eens is en een verbijzonderd deel geschreven door de formerende partijen. Voor dit deel kan draagvlak gezocht worden bij de diverse, niet formerende partijen.

5. Wie is namens uw partij kandidaat-bestuurder?

Wilfried Boonman

6. Welke nog niet genoemde aandachtspunten wilt u in deze fase meegeven aan de verkenner?

Geen bijzonderheden.

Bijlage 7.7: Gespreksverslag SGP

Eerste ronde 28 maart, 14:30 ; tweede ronde 10 april 14:30

Aanwezig: L. Janse-van der Weele, C Tromp, A. Pijpelink (informatieur), M. Prince (Raadsgriffier) en J. Pals (plv. griffier)

Vragen:

- 1. Hoe duidt u de uitslag van de verkiezingen?**
 - a. Voor uw partij zelf?**
 - b. Als geheel?**

SGP is blij met de uitslag. Nu 2 volle zetels i.p.v. 1 volle zetel en 1 restzetel. SGP geeft wel aan de er een versnipperde raad is. Een minder versnipperde raad was handiger geweest maar de kiezer heeft gesproken. De partijen liggen qua zetel aantallen dicht bij elkaar. De grootste heeft maar 4 zetels gevolgd door meerdere partijen met 3 zetels.

De uitslag is opvallend. GL-PvdA heeft maar 4 zetels en de lokale partijen hebben het slechter gedaan dan verwacht terwijl de landelijke partijen juist zetels hebben gewonnen. SGP geeft ook aan dat ze het jammer vinden dat CU uit de raad is verdwenen.

- 2. Wat is uw droom voor de gemeente Vlissingen en haar inwoners voor de komende vier jaar?**
 - a. Wat is daar bestuurlijk voor nodig?**
 - b. Wat vraagt dit van de nieuwe gemeenteraad?**
 - c. Wat is er nodig om dit te bereiken?**

SGP geeft dat er meer veiligheid op straat moet komen. Overlast in de brede zin moet worden aangepakt. Vlissingers voelen zich onveilig in bepaalde wijken. BOA's moeten breder ingezet worden en meer camera toezicht is nodig. De middelen die er zijn moeten worden ingezet, dit vraagt om financiële keuzes en keuzes in de uitvoering. Daarnaast vraagt SGP aandacht voor de woningnood.

Bestuurlijk vraagt dit dat er in handhaving duidelijke keuzes moeten worden gemaakt. Er zullen voorstellen aan de raad moeten worden gedaan om geld vrij te maken. Het is vervolgens aan de raad om te beslissen of het geld wordt vrijgemaakt. Daarnaast moeten er keuzes gemaakt worden over wie je naar de gemeente toe trekt. Wat vraagt het van de gemeente en wat brengt het de gemeente.

Het bestuur moet ook dichter bij de inwoner gaan staan om het vertrouwen terug te krijgen. Het bestuur doet veel goed maar de inwoners hebben desondanks toch weinig vertrouwen in het bestuur. Er moet meer gekeken worden naar de realiteit en

minder afgegaan worden op de administratieve werkelijkheid. Meer de straten op, minder van de ambtelijke rapporten uitgaan.

De raad en het college moeten vaker iets organiseren in de wijken en de problemen die leven in de gemeente ook durven te benoemen.

De samenwerking tussen raad en college kan ook verbeteren. Benen op tafel en duidelijke afspraken maken over hoe je met elkaar omgaat. De raad blijft soms teveel doorgaan op pijnpunten en het college moet niet in de verdediging schieten. Geef toelichtingen bij moties en amendementen waarom i.p.v. enkel ontraden. Zoek een positieve houding en durf moties als steun in de rug te zien om door te gaan waar je mee bezig bent.

3. Welke inhoudelijke opgaven ziet uw partij voor de gemeente?

a. Zitten bij deze onderwerpen voor uw partij knelpunten?

b. Zo ja, welke en waarom zijn dit voor uw partij knelpunten?

c. Zijn er voor uw partij ook mogelijke inhoudelijke breekpunten? Zo ja, welke en waarom?

De SGP heeft de volgende 5 inhoudelijke punten meegenomen:

- Bewoners voelen zich veilig op straat. Van criminaliteit tot verkeer
- Woningbouw. 5.000 woning erbij de komende 4 jaar. Hierbij een mix een het goedkopere segment en het duurdere segment.
- Vlissingen in de lift, Vlissingen als hotspot. Dit varieert van toerisme tot de student die in Vlissingen studeert.
- Voorkomen is beter dan genezen. Dit ziet op goede zorg, preventie, aandacht en ondersteuning voor vrijwilligers en mantelzorgers. Daarnaast moet iedereen die zich in Vlissingen vestigt Nederlands leren spreken.
- Financiën op orde. Elke afdeling moet grip hebben op de financiën en er moet een 0 base begroting komen. De OZB ook elk jaar met 5% procent omlaag tot de 120%.

Knelpunten zitten op de ethische kwesties. SGP wil o.a. een drugsvrije stad en de mogelijkheid en ruimte in een coalitie hebben om op bijvoorbeeld tegen een abortuskliniek te stemmen. SGP geeft wel aan dat er een gradatie is per ethisch onderdeel, ze hebben zich immers te houden aan de grondwet.

Voor SGP zijn er geen echte breekpunten op de 5 hier bovenstaande inhoudelijke punten.

SGP geeft wel aan dat ze in een op te stellen coalitieakkoord graag een aantal ethische kwesties terug willen zien komen.

4. Welk soort bestuurlijk akkoord ziet uw partij voor ogen?

a. Hoe definieert u het akkoord van uw voorkeur?

SGP vindt een raadsakkoord een uitdaging met 12 partijen. SGP neigt naar een coalitieakkoord maar vindt wel dat de oppositie betrokken moet worden en zich moet herkennen in het coalitieakkoord.

SGP zou het mooi vinden als de raad leiding is bij het ophalen van input voor het coalitieakkoord. Een onafhankelijke begeleider bij dit proces is gewenst. Met dit proces kun je proberen af te komen van het wij/zij verhaal. Dit vraagt een andere houding van de raad, het college en de ambtenaren.

Doordat er mogelijk een nipte meerderheid komt is het verstandig een doorkijk richting de toekomst te geven voor komende projecten.

5. Wie is namens uw partij kandidaat-bestuurder?

Lilian Janse-van der Wee

6. Welke nog niet genoemde aandachtspunten wilt u in deze fase meegeven aan de verkenner?

SGP ziet graag snelheid in het formatieproces. Het is complex en omvangrijk maar de stad moet wel snel bestuurd gaan worden. De verkenner moet een stevig advies geven met duidelijke taal. Geef het complete plaatje, van begin tot eind en communiceer op z'n Vlissings.

Bijlage 7.8: Gespreksverslag POV

Eerste ronde 28 maart, 15:45 ; tweede ronde 11 april 11:00

Aanwezig: T. Hoogesteger-Penders, J.W.M. Siewe, A. Pijpelink (informatuur), M. Prince (Raadsgriffier) en J. Pals (plv. griffier)

Vragen:

- 1. Hoe duidt u de uitslag van de verkiezingen?**
 - a. Voor uw partij zelf?**
 - b. Als geheel?**

De uitslag rechtvaardigt een raadsbreed akkoord. Er zijn weinig verschillen in het aantal zetels dat de diverse partijen gehaald hebben. De verkiezingsprogramma's hebben op diverse thema's ook overlap. Daarnaast vraagt de uitslag ook om bescheidenheid aangezien er maar 44% opkomst was en zowel POV als de grootste partijen zetels verloren hebben.

POV geeft aan dat je bij informatievoorziening m.b.t. de verkiezingen richting inwoners moet checken of het 'goed' aankomt en dat je ze echt mee dient te nemen.

POV geeft aan dat ze zelf een nieuwe koers zijn ingeslagen met nieuwe mensen onder aanvoering van een ervaren lijsttrekker.

- 2. Wat is uw droom voor de gemeente Vlissingen en haar inwoners voor de komende vier jaar?**
 - a. Wat is daar bestuurlijk voor nodig?**
 - b. Wat vraagt dit van de nieuwe gemeenteraad?**
 - c. Wat is er nodig om dit te bereiken?**

POV geeft aan dat de missie voor Vlissingen is dat 'alles ~~en iedereen~~ verbonden en iedereen betrokken' is. De komende 4 jaar moet gericht zijn op samenwerking, de inwoner en de maatschappij. Er moet een stevige aanpak komen vanuit de integrale benadering; toekomstgericht.

Er wordt aangegeven door POV dat de driehoeksverhouding raad-college-ambtelijke organisatie uit balans is. Iedereen moet zijn mandaten en bevoegdheden weer kennen binnen de driehoek. Dit geluid is door meerdere partijen ten gehore gebracht in het 'duidingsdebat'.

Van de raad vraagt dit dat ze elkaar de ruimte gunnen om hun punten te behalen. Het college moet sterk staan voor zijn uitvoerende taak en moet ook steun durven te zoeken bij andere partijen binnen de raad.

POV geeft aan dat de wethouders niet door een politieke partij naar voren hoeven te worden geschoven. Wethouders moeten een bestuurlijk trackrecord hebben, zeer ervaren leiders zijn en zeker in de schoenen staan; niet alleen procesgericht, maar ook absoluut mensgericht. Op thema's moeten meerderheden gevonden worden en constructief worden samengewerkt.

- 3. Welke inhoudelijke opgaven ziet uw partij voor de gemeente?**
 - a. Zitten bij deze onderwerpen voor uw partij knelpunten?**
 - b. Zo ja, welke en waarom zijn dit voor uw partij knelpunten?**
 - c. Zijn er voor uw partij ook mogelijke inhoudelijke breekpunten? Zo ja, welke en waarom?**

POV heeft de volgende 5 punten meegenomen:

1. Duiding van het raadsakkoord.
2. Wonen. Vlissingen loopt achter op de woonopgaven. Er zouden meer kleinere wooneenheden moeten worden gebouwd zodat er doorstroom voor ouderen maar deze kunnen ook worden ingezet voor internationale medewerkers. De waarde van de grondexploitatie dient in balans te blijven en handhaving op huisvesting is noodzakelijk om zicht te krijgen op illegale verhuur.
3. Veiligheid. De nadere onderbouwing voor het opheffen van het veiligheidsrisico gebied ontbreekt. Wat heeft het instellen ervan opgeleverd. Vlissingen heeft te maken met grootstedelijke problematiek en criminaliteit. Uitrukpost voor politie. Het uitbreiden van BOA's wordt aangehaald.
4. WMO en jeugdzorg. Wachtlijden lopen op, kortdurende Interventies met aantoonbare professionals.
5. Onderhoud van de stad. Vlissingen moet een aantrekkelijke gemeente zijn. Het onderhoud van de groenvoorziening, openbare ruimte, monumenten voor inwoner en toeristen wordt ook aangehaald.

POV zegt dat politiek en maatschappelijke verantwoording nemen belangrijk is. Tevens zeggen ze dat bij bescheidenheid past, dat je geen breekpunten opgooit.

- 4. Welk soort bestuurlijk akkoord ziet uw partij voor ogen?**
 - a. Hoe definieert u het akkoord van uw voorkeur?**

POV ziet graag een raadsbreedakkoord. De verkiezingsprogramma's en wat er in de verkenningsgesprekken is opgehaald kan hiervoor het kader vormen. Iedere partij moet de kans krijgen zijn input te leveren voor het akkoord en dit akkoord moet op hoofdlijnen worden geformuleerd. Voor de uitvoering van het raadsakkoord is een sterk college nodig. De wethouders moeten met beide benen op de grond staan, kennis van zaken hebben, mensgericht zijn en politiek-bestuurlijk sensitief.

Externe begeleiding bij het vormgeven en opstellen van het raadsakkoord is gewenst. Deze persoon kan afstand nemen en heeft geen belang. Van belang is dat er naar elke fractie goed geluisterd wordt en dat de raad gedurende het gehele proces zorgvuldig wordt meegenomen.

5. Wie is namens uw partij kandidaat-bestuurder?

POV heeft een kandidaat beschikbaar.

6. Welke nog niet genoemde aandachtspunten wilt u in deze fase meegeven aan de verkenner?

POV geeft dat financiën een aandachtspunt blijft, ook wanneer Vlissingen officieel uit de artikel 12 status gaat. Een wethouder met financiële ervaring is van groot belang.

Bijlage 7.9: Gespreksverslag CDA

Eerste ronde 4 april 2026, 13:00; tweede ronde 11 april 9:30

Aanwezig: M. de Zwarte (CDA), C. Bertijn (CDA), A. Pijpelink (informatuur), M. Prince (Raadsgriffier) en J. Pals (plv. griffier)

Vragen:

- 1. Hoe duidt u de uitslag van de verkiezingen?**
 - a. Voor uw partij zelf?**
 - b. Als geheel?**

De fractie CDA is blij met de zetelwinst. CDA heeft het vertrouwen van de kiezer weer gewonnen. Er is sprake van behoorlijke versnippering in de raad van Vlissingen. Met name bij de landelijke partijen is winst behaald. Lokale partijen hebben kiezers verloren. Er is veel versnippering, maar de uitgangspunten liggen ook niet ver uit elkaar. Er is niet één duidelijke grote partij. De grootste partij is relatief klein in zetelaantal. Het is wel een verbetering dat er slechts twee eenpitters in de raad zitten.

- 2. Wat is uw droom voor de gemeente Vlissingen en haar inwoners voor de komende vier jaar?**
 - a. Wat is daar bestuurlijk voor nodig?**
 - b. Wat vraagt dit van de nieuwe gemeenteraad?**
 - c. Wat is er nodig om dit te bereiken?**

Vlissingen komt van ver na een diep dal en maakt een opwaarts spiraal door. Er zijn veel mogelijkheden die niet benut zijn door financiële situatie. Met de versterking van Zeeland komen er veel mogelijkheden en kansen voor de gemeente Vlissingen. Die kansen moeten we gaan benutten.

Vlissingen kent een relatief hoge uitkeringsafhankelijkheid onder haar inwoners. Het CDA wil de middenklasse versterken, als basis van de samenleving.

Goed bestuur vraagt om continuïteit en betrouwbaarheid. Dat betekent dat je geen beloftes doet die je niet kunt waarmaken en dat je ook niet handelt op een manier die dat vertrouwen schaadt. Inwoners moeten weer op het gemeentebestuur en de gemeenteraad kunnen rekenen. Geen onderling gekissebis, maar werken voor de inwoners. Het vertrouwen in de lokale politiek verdient een stevige impuls, en daarom is het belangrijk om door te gaan op de ingeslagen weg. Vasthouden aan de ingeslagen weg is vooral voor ondernemers belangrijk, zodat zij het vertrouwen krijgen om zelf ook te durven investeren. We moeten blijven doorgaan met als duidelijk doel: een betrouwbaar bestuur zijn.

Van de raad vraagt dit dat zij zich minder bezighoudt met de exacte uitvoering en niet steeds een maand terugkijkt, maar juist vier tot acht jaar vooruit durft te kijken. Er worden nu onvoldoende kaders gesteld en te weinig richting gegeven, terwijl er juist te veel aandacht uitgaat naar details, zoals individuele lantaarnpalen die niet gerepareerd worden. Er worden veel vragen gesteld en doelloze moties ingediend. Er is veel profileringsdrang.

De verklaring hiervoor is dat er inhoudelijk weinig verschillen zijn tussen de partijen, waardoor men zich nadrukkelijk probeert te onderscheiden. Daarnaast had de raad sinds 2014 door de financiële situatie weinig echte keuzes te maken. Hierdoor bleef er vooral ruimte over om te zoeken in de details.

Bestuurlijk vraagt dit om een stabiel college dat op één lijn zit. Een college dat de raad actief meeneemt in de vraag waar we over 5 tot 10 jaar willen staan, en zelfs richting 2050. De raad leeft vaak bij de waan van de dag, dat hoort deels bij haar rol, maar het college moet daarboven staan en de stip op de horizon blijven vasthouden. Dat betekent ook: nu al bepalen welke maatregelen nodig zijn om die lange-termijndoelen te bereiken.

Het college is er de afgelopen vier jaar niet altijd in geslaagd om de juiste context te schetsen, waardoor de raad niet altijd de juiste afwegingen kon maken. Het college moet de raad eerder meenemen in het volledige verhaal. Het is wenselijk dat de raad meedenkt, bij voorkeur buiten de raadzaal, weg van de wij/zij-verhouding. In een andere setting, zonder pers, kan vrijer worden gesproken. Door met diverse thema's te werken en partijen te mixen, ontstaat meer begrip en samenwerking.

Er lijkt bij enkele fracties sprake van weinig vertrouwen richting het college en dit is iets dat actief moet worden weggenomen. Dat gebrek aan vertrouwen richt zich bovendien niet alleen op het college, maar ook op het ambtelijk apparaat. De raad spreekt soms zonder voldoende kennis van zaken, en het bestaande gebrek aan vertrouwen bestaat al langere tijd. Daar moeten we vanaf. Vertrouwen is de basis van goed bestuur en essentieel voor de uitstraling naar de samenleving.

3. Welke inhoudelijke opgaven ziet uw partij voor de gemeente?

a. Zitten bij deze onderwerpen voor uw partij knelpunten?

b. Zo ja, welke en waarom zijn dit voor uw partij knelpunten?

c. Zijn er voor uw partij ook mogelijke inhoudelijke breekpunten? Zo ja, welke en waarom?

- 1. Veiligheid(sgevoel):** Politie inzet, inzet BOA's, veiligheidsgevoel versterken door betere verlichting en inrichting van de openbare ruimte.

2. **Wonen:** Gevarieerd woonaanbod gericht op betaalbare woningen. 30% sociale huurwoningen is het maximum. Midden huur is een belangrijk segment dat mag ontwikkeld worden om te zorgen voor doorstroming.
3. **Leefbaarheid:** De samenleving versterken door verenigingen te ondersteunen en te zorgen dat zij een stevige basis houden. De achterstanden in het onderhoud van sportfaciliteiten wegwerken en de openbare ruimte verbeteren. Sport en voorzieningen die belangrijk zijn voor gezinnen en verenigingen verdienen extra aandacht. Gelijke kansen voor iedereen. Dat betekent dat onderwijs en verenigingen voor iedereen toegankelijk moeten zijn en dat inwoners de weg naar ondersteuning gemakkelijk weten te vinden.
4. **Duurzaamheid:** Inzetten op de energietransitie, klimaat adaptieve inrichting van de openbare ruimte
5. **Gezonde financiën :** Wat we doen, mag niet leiden tot het doorschuiven van (financiële) problemen naar de toekomst. We moeten investeren in duurzame resultaten.

Er zijn veel overeenkomsten tussen de verschillende partijen. De vijf aandachtspunten zijn belangrijk en richtinggevend. Er zijn niet zozeer breekpunten voor het CDA. Maar CDA zal niet meewerken aan het sluiten van de Marinekazerne voor asielzoekers. Daarnaast is een maximale snelheid 30 km/per uur in de bebouwde kom niet overal realistisch, om maar een voorbeeld te noemen uit het programma van een andere partij.

4. Welk soort bestuurlijk akkoord ziet uw partij voor ogen?

a. Hoe definieert u het akkoord van uw voorkeur?

Als je kijkt naar de versplintering in de raad, dan moet je constateren dat je met 5 partijen die elk een wethouder leveren, maximaal een krappe meerderheid hebt. Die meerderheid is voldoende, zolang de coalitiepartijen elkaar vasthouden. Om een vroegtijdige tegenstelling tussen coalitie en oppositie te voorkomen, is het belangrijk om ook andere partijen in een vroegtijdig stadium te betrekken in de totstandkoming van een akkoord. Daarom is het zinvol om na te denken over een raadsbreed akkoord in plaats van een kerncoalitie. Een college dat werkt met een helder akkoord biedt immers de meeste slagkracht.

De partijen delen ongeveer 70 tot 80 procent van hun standpunten. Als we dat expliciet benoemen, kan deze overeenstemming worden verwerkt in de prioriteiten van het coalitie- of raadsakkoord. Het is belangrijk dat iedere partij de kans krijgt om vooraf haar punten in te brengen, zodat we inventariserend kunnen vaststellen wat de hoofdkaders zijn en waar het te vormen college mee aan de slag moet. De verdere verfijning van het akkoord vindt plaats in de begroting, waar de raad vervolgens mee instemt. Dan komen we meer vanuit de kern van de raad tot een akkoord dat wordt uitgevoerd door het college.

Het huidige coalitieakkoord is geschreven door de coalitiepartijen met te grote input van de (beoogde) wethouders. Wethouders zouden daarbij geen bepalende rol moeten hebben, maar juist input moeten ontvangen vanuit de raadsfracties. Het vorige akkoord was naar het gevoel van een aantal oppositiepartijen dichtgetimmerd toen het gepresenteerd werd: partijen die niet betrokken waren mochten wel iets vinden, maar vonden die mogelijkheid onvoldoende. Daarom is het belangrijk te beginnen vanuit een gezamenlijk vertrekpunt, dat vervolgens uitmondt in een meerjarenbegroting.

5. Wie is namens uw partij kandidaat-bestuurder?

Coen Bertijn

6. Welke nog niet genoemde aandachtspunten wilt u in deze fase meegeven aan de verkenner?

Nee, geen verdere opmerkingen.

Bijlage 7.10: Gespreksverslag 50PLUS

Eerste ronde 3 april, 14:10 ; tweede ronde 11 april 11:45

Aanwezig: K. van Wezel, P. Kuijpers, A. Pijpelink (informatuur), M. Prince (Raadsgriffier) en J. Pals (plv. griffier)

Vragen:

- 1. Hoe duidt u de uitslag van de verkiezingen?**
 - a. Voor uw partij zelf?**
 - b. Als geheel?**

De uitslag viel niet tegen voor de partij 50PLUS. Het is helder dat de coalitie partijen en de lokale partijen voor de tweede keer hebben verloren. Eigenlijk heeft ook GL/PvdA verloren. Zij zijn wel de grootste en daar kunnen we niet om heen. De partijen VVD en CDA hebben een zetel gewonnen. Dit zijn stabiele partijen voor een college lidmaatschap. Maar de winst is ook veroorzaakt door de landelijke verkiezingen maar geldt ook voor 50PLUS. Het college heeft in totaal drie zetels verloren. Daardoor kunnen andere partijen in schuiven zoals D66 maar misschien is er ook plek voor een kleine partij zoals 50PLUS. Ook Forum voor Democratie heeft flink gewonnen. Uitgaande van 5 wethouders kun je verschillende alternatieven bedenken.

- 2. Wat is uw droom voor de gemeente Vlissingen en haar inwoners voor de komende vier jaar?**
 - a. Wat is daar bestuurlijk voor nodig?**
 - b. Wat vraagt dit van de nieuwe gemeenteraad?**
 - c. Wat is er nodig om dit te bereiken?**

Het is belangrijk dat we het democratisch gehalte herstellen, want na acht jaar zien we dat de raad steeds verder achterop raakt. Burgers worden nauwelijks gehoord en hun mening wordt vaak terzijde gelegd. Dat moet anders.

Er liggen visies op verschillende gebieden, zoals het Spuikom en het stationsgebied, maar deze plannen zijn vaak te eendimensionaal. We moeten meer de diepte in. Er zijn zaken waar niet aan is gedacht en daar hebben wij terecht commentaar op. Er is meer mogelijk dan nu wordt geboden, zeker als er ook naar de oppositie wordt geluisterd. Meer integraal en toekomstgericht denken is noodzakelijk.

Daarnaast willen we terug naar een integrale wijkaanpak. Veel partijen denken inhoudelijk hetzelfde, maar binnen de coalitie lopen de besluiten vervolgens anders. Dat moet beter worden afgestemd, zodat beleid daadwerkelijk aansluit bij wat inwoners nodig hebben.

In de afgelopen acht jaar is er veel bezuinigd op het sociaal domein. Zo is de uitkomst van het Wmo-onderzoek niet volledig opgepakt, waardoor er nog veel ruimte voor verbetering is. Het armoedebeleid, de Wmo en het jeugdbeleid vragen om een grondige herziening. Deze thema's zijn zelfs landelijk in het nieuws geweest, waarbij veel inwoners aangaven dat zij zich niet gehoord voelen. Dat signaal moeten we serieus nemen. Het is tijd voor een menselijkere aanpak, waarin de stem van de inwoners daadwerkelijk wordt betrokken en omgezet in beter beleid. Daarnaast moet er aandacht blijven voor sociale woningbouw op o.a. het Eiland, Vincent van Goghlaan en de Hercules Segherslaan. De sociale woningbouw mag niet vergeten worden. 50PLUS wil ook levensloop bestendige woningen zodat er doorstroom ontstaat.

De raad vraagt om meer dualisme, waarbij raadsleden naar elkaar luisteren en elkaar serieus nemen. In de praktijk gebeurt dat nu onvoldoende. Er zijn de afgelopen periode veel initiatiefvoorstellen voorbijgekomen, maar daarbij is er te weinig geluisterd naar de oppositie. Het gebrek aan onderlinge aandacht en respons werkt frustratie in de hand.

De oppositie stemt soms tegen voorstellen omdat het college niet luistert, vragen onbeantwoord laat of raadsvoorstellen onvolledig aanlevert. Daardoor ontstaan er zoveel amendementen, moties en technische vragen dat het proces onnodig wordt verzaamd. Het is daarom essentieel dat het college inhoudelijk met sterkere, beter uitgewerkte voorstellen komt, zodat de raad op basis van goede informatie haar werk kan doen en het dualisme daadwerkelijk tot zijn recht komt.

De afgelopen periode heeft het college te autocratisch geopereerd. Zowel de verhouding tussen coalitie en oppositie als de samenwerking met het college werd daardoor als onprettig ervaren. Voor een gezonde bestuurscultuur is het essentieel dat de raad naar elkaar luistert en elkaar respecteert. Ook het college moet luisteren, met betere voorstellen komen en de ruimte bieden voor helderheid en inhoudelijke discussie. Daarnaast lijkt het college van wethouders en burgemeester weinig behoefte te hebben aan inspraak. Terwijl juist die betrokkenheid op de lange termijn kan bijdragen aan beter beleid en meer draagvlak in de samenleving.

- 3. Welke inhoudelijke opgaven ziet uw partij voor de gemeente?**
 - a. Zitten bij deze onderwerpen voor uw partij knelpunten?**
 - b. Zo ja, welke en waarom zijn dit voor uw partij knelpunten?**
 - c. Zijn er voor uw partij ook mogelijke inhoudelijke breekpunten? Zo ja, welke en waarom?**

1. Uitgewerkte inspraak

2. **Integrale wijkaanpak:** Inspraak betekent de wijken in en luisteren wat leeft en wat moet gedaan moet worden. Gemeentelijke organisatie integraal laten werken.
3. **Sociaal Domein:** Tegen het licht houden van het sociaal domein, Orionis en Jeugd. Geen sloop van Baskensburg, Meer buurthuizen en jeugdhonken terugbrengen.
4. **Herbeoordeling herinrichting boulevard**
5. **Vergaderorde:** In de commissies mogen de leden alleen maar vragen stellen. In de vergaderorde er is geen tijd om uit te leggen waarom je tot een vraag komt. Er is weinig ruimte in het Presidium om dit te bespreken. Er is een verwarrende vergaderorde. Daarnaast wil 50PLUS het aantal commissies uitbreiden naar 3 of 4 commissies. Hierdoor kan er tijdens de commissies meer op de diepte worden ingegaan.

In Presidium speelt hetzelfde als in de raad als een partij met een verbetering komt gaat een belemmerend mechanisme spelen. Er zijn veel nieuwe raadsleden en dat brengt nieuwe kansen maar ook onervarenheid. Je kunt alleen begin raadsperiode een verandering op gang brengen.

Een knelpunt voor 50PLUS zouden de nieuwe buurthuizen zijn maar die kunnen misschien ook gefaseerd worden aangepakt.

Als we niet op een andere manier naar de burger gaan kijken is dat een breekpunt voor 50PLUS. Ook verdere afbreuk van Sociaal domein is een breekpunt er mag niet verder worden bezuinigd. De minima regeling mag van 50PLUS naar 130% worden verhoogd.

Daarnaast ziet 50PLUS graag dat we kijken naar hoe gaan we omgaan met correspondentie van de inwoners. Wanneer wordt correspondentie beantwoord. Vanuit het bestuur wordt niet geantwoord bij moeilijke onderwerpen en dat moet anders.

De verkeersopenstelling van de Boulevard is voor 50PLUS een breekpunt. Er moet meer open en het genomen besluit moet herzien worden.

4. **Welk soort bestuurlijk akkoord ziet uw partij voor ogen?**
 - a. **Hoe definieert u het akkoord van uw voorkeur?**

Idealiter is een raadsakkoord een mooi instrument, maar op dit moment ontbreekt het vertrouwen om dat goed te laten werken. Het mag geen kwestie zijn van tekenen bij het kruisje. Een akkoord op hoofdlijnen, met punten waar iedereen zich in kan vinden, is mogelijk maar in de uitvoering ontstaan vervolgens de problemen. Kritiek op details leidt al snel tot onenigheid.

Het gebrek aan vertrouwen is breed en raakt alle partijen. Toch kan een raadsakkoord op hoofdlijnen voordelen bieden: per onderwerp wordt opnieuw gekeken, waardoor dualisme beter tot zijn recht komt. Wel is het essentieel dat het echt bij hoofdlijnen blijft, anders ontstaan er op elk onderwerp conflicten. Als het goed wordt vormgegeven, kan een raadsakkoord juist verbinden. Het biedt ruimte voor een bestuursvorm waarin per onderwerp gelegenhedscoalities ontstaan.

De keuze voor een wethouder van buitenaf is prima. Met de mensen die nu beschikbaar zijn, moet het mogelijk zijn om tot een coalitie te komen, al blijft het altijd puzzelwerk. Een raadsagenda op hoofdlijnen kan daarbij helpen. Deze agenda hoeft niet direct gekoppeld te worden aan een specifieke bestuursvorm, maar geeft wel richting waar de coalitie naartoe moet werken.

Het is daarnaast van groot belang dat er kundige wethouders worden benoemd, die goed weten waar hun eigen vakgebied over gaat. Een gebrek aan inhoudelijke kennis leidt namelijk tot veel frustratie – zowel binnen de raad als in de uitvoering.

5. Wie is namens uw partij kandidaat-bestuurder?

Er zijn vier kandidaat bestuurders namens 50PLUS.

6. Welke nog niet genoemde aandachtspunten wilt u in deze fase meegeven aan de verkenner?

-

Bijlage 7.11: Gespreksverslag SP

Eerste ronde 2 april, 10:00 ; tweede ronde 10 april 17:30

Aanwezig: J. van der Horst, P. Coret, A. Pijpelink (informatuur), M. Prince (Raadsgriffier) en J. Pals (plv. griffier)

Vragen:

- 1. Hoe duidt u de uitslag van de verkiezingen?**
 - a. Voor uw partij zelf?**
 - b. Als geheel?**

SP constateert een duidelijke trendbreuk met de rest van het land. Landelijke partijen zijn gelijk gebleven of hebben gewonnen terwijl de plaatselijke partijen hebben ingeleverd. Het verlies in zetels van diverse coalitie partijen is ook een signaal richting de huidige coalitie. Daarnaast was de opkomst erg laag (44%). Dat betekent dat een heleboel kiesgerechtigde inwoners geen vertrouwen meer hebben in de politiek.

SP is blij dat ze 1 zetel hebben behaald en de belangen van de gewone Vlissingen in de raadszaal mogen vertegenwoordigen.

- 2. Wat is uw droom voor de gemeente Vlissingen en haar inwoners voor de komende vier jaar?**
 - a. Wat is daar bestuurlijk voor nodig?**
 - b. Wat vraagt dit van de nieuwe gemeenteraad?**
 - c. Wat is er nodig om dit te bereiken?**

SP wil dat in iedere buurt en ieder dorp een buurtcentrum komt. Er mag ook niet bezuinigd worden op (thuis)zorg. De SP geeft tevens aan dat er betaalbare woningen gebouwd moeten worden en dat sociale huur, zoals op het Eiland, behouden moet blijven. Daarnaast moet inclusiviteit in de wijken nagestreefd worden. Het ontbreekt nu teveel aan sociale samenhang. Gemeenschappen brokkelen af en er zijn veel dakloze in de gemeente.

SP geeft ook aan dat we in een gepolariseerde samenleving leven en dat de dreiging van fascisme buiten de deur gehouden moet worden.

SP geeft aan dat er een aantal partijen zijn die eenzelfde soort visie hebben. Ze hebben hiervoor naar de verkiezingsprogramma's gekeken en geven aan dat GL/PvdA goed overeenkomt. Dit geldt ook voor de LPV en bij PSR op het gebied van voorzieningen in de gemeente.

De andere partijen hebben minder raakvlakken met de SP.

SP geeft aan dat het college en de raad een meer sociale houding moet aannemen. Er wordt teveel ingezet voor huisjesmelkers en het kapitaal heeft te veel voor het zeggen in de gemeenteraad.

Het college en de raad moeten meer de straat opgaan en in gesprek gaan met de inwoners. Ga vergaderen in de wijken en haal op wat daar leeft. SP geeft ook aan dat de wijkraden niet te veel het woord moeten gaan voeren en de regie pakken omdat deze niet altijd het volledige geluid van de buurt of wijk vertegenwoordigd.

- 3. Welke inhoudelijke opgaven ziet uw partij voor de gemeente?**
 - a. Zitten bij deze onderwerpen voor uw partij knelpunten?**
 - b. Zo ja, welke en waarom zijn dit voor uw partij knelpunten?**
 - c. Zijn er voor uw partij ook mogelijke inhoudelijke breekpunten? Zo ja, welke en waarom?**

Naast de punten die SP heeft aangehaald bij haar droom voor Vlissingen hebben ze nog aangegeven dat ze een gratis school ontbijt willen en dat er geen kern centrales mogen komen op Zeeuws grondgebied.

Knelpunten zijn er niet. Voor de SP zijn er wel breekpunten. Er mag niet bezuinigd worden op de zorg en in iedere buurt of dorp moet een buurtcentrum komen.

- 4. Welk soort bestuurlijk akkoord ziet uw partij voor ogen?**
 - b. Hoe definieert u het akkoord van uw voorkeur?**

SP geeft de voorkeur aan een coalitieakkoord. Dat geeft duidelijkheid. Een raadsakkoord gaat heel lang duren en je haalt voor de oppositie zaken weg waar ze scherp oppositie mee kunnen voeren.

SP geeft wel aan dat een raadsagenda, waar afgesproken wordt op welke thema's de focus komt te liggen, bespreekbaar is.

- 5. Wie is namens uw partij kandidaat-bestuurder?**

Vak wethouder van buiten.

6. Welke nog niet genoemde aandachtspunten wilt u in deze fase meegeven aan de verkenner?

SP geeft aan dat er bij GL/PvdA aangedrongen moet worden dat zij sterk moeten zijn op hun eigen verkiezingsprogramma en dat ze daarvan $\frac{3}{4}$ in het college programma moeten verwerken.

SP pleit ook voor een sociaal college voor iedere Vlissinger en dat er opgehouden wordt met het polariseren en uitbuiten van arbeidsmigranten.

Bijlage 7.12: Gespreksverslag ProVlissingen

Eerste ronde 3 april, 16:45 ; tweede ronde 11 april 12:30

Aanwezig: R. Brunke, R. Kleefman, A. Pijpelink (informatuur), M. Prince (Raadsgriffier) en J. Pals (plv. griffier)

Vragen:

- 1. Hoe duidt u de uitslag van de verkiezingen?**
 - a. Voor uw partij zelf?**
 - b. Als geheel?**

ProVlissingen geeft aan dat de lokale partijen wat hebben ingeleverd bij de verkiezingen, terwijl de landelijke partijen juist boven verwachting goed hebben gescoord. ProVlissingen is blij met hun behaalde zetel.

- 2. Wat is uw droom voor de gemeente Vlissingen en haar inwoners voor de komende vier jaar?**
 - a. Wat is daar bestuurlijk voor nodig?**
 - b. Wat vraagt dit van de nieuwe gemeenteraad?**
 - c. Wat is er nodig om dit te bereiken?**

ProVlissingen geeft aan dat de opkomst van de verkiezingen omhoog moet. Inwoners moeten zich gehoord voelen.

Vlissingen moet zich ontwikkelen als gemeente waar je wil wonen en werken. Het negatieve imago moet worden afgeschud. De gemeente moet gaan bruisen, er mogen meer evenementen plaatsvinden en er moet een goed ondernemersklimaat zijn.

Dit vraagt om een stevig en stabiel bestuur die verantwoordelijkheid neemt en bestuurt met lef. De partijen moeten elkaar goed aanvoelen en 4 jaar met elkaar stabiel besturen. Daarnaast moet het bestuur proactief zijn.

De raad moet gezamenlijk de schouders eronder zetten en durven om over hun eigen schaduw te stappen. Het is goed om soms zaken los te durven laten als het in het belang is van Vlissingen.

De raad en het college moeten goede afspraken maken met elkaar. Ze moeten elkaar ook zaken gunnen. ProVlissingen geeft tevens aan dat raadsleden meer de straat op mogen om op te halen wat leeft.

- 3. Welke inhoudelijke opgaven ziet uw partij voor de gemeente?**
- a. Zitten bij deze onderwerpen voor uw partij knelpunten?**
 - b. Zo ja, welke en waarom zijn dit voor uw partij knelpunten?**
 - c. Zijn er voor uw partij ook mogelijke inhoudelijke breekpunten? Zo ja, welke en waarom?**

ProVlissingen heeft de volgende 5 punten meegenomen:

- Goed ondernemersklimaat, bruisende binnenstad en evenementen
- Veiligheid en handhaving
- Ouderen. Veiligheid voor ouderen zoals de nepagent, consultatiebureau voor ouderen en een wethouder met ouderen in zijn/haar portefeuille.
- Participatie. Luisteren naar de inwoners, burgerparticipatie serieus nemen, vertrouwen in de politiek versterken.
- Sluitende begroting.

Knelpunten:

- Geen knelpunten. Wanneer zaken zijn die schuren, goede communicatie om tot een compromis te komen.

Breekpunten:

- Geen breekpunten.

- 4. Welk soort bestuurlijk akkoord ziet uw partij voor ogen?**
- a. Hoe definieert u het akkoord van uw voorkeur?**

ProVlissingen geeft aan dat ze niet tegen een raadsakkoord zijn maar het heeft niet de voorkeur. Begin eerst met vormen van een meerderheidscoalitie. Aan een minderheidscoalitie zitten te veel risico's. Om dat te laten werken heb je 4 of 5 specialistische wethouders nodig en je moet elkaar wat meer gunnen.

Een raadsagenda kan worden meegegeven aan de formerende partijen. Dit documenten moet je op hoofdlijnen samenstellen. Hiervoor is transparantie en samenwerking nodig. Voorheen was het college al gevormd voor de verkiezingen plaatsvonden. Daardoor ontstaat een coalitie tegen oppositie situatie. Daar moeten we vanaf.

- 5. Wie is namens uw partij kandidaat-bestuurder?**

Afhankelijk van de portefeuille is dat Robert Brunke of Ruud Kleefman. 0,5 FTE voor de portefeuille die gewenst is, ouderen. Economie wil ProVlissingen er ook graag bij hebben.

6. Welke nog niet genoemde aandachtspunten wilt u in deze fase meegeven aan de verkenner?

De nieuwe raad moet een goede sfeer en cultuur uitstralen. Hiervoor is een cultuur omslag nodig, er moet meer worden samengewerkt. Een Raadsagenda of heisessie kan helpen aan de cultuur omslag die nodig is.

Bijlage 8: Overzicht wensen soort bestuurlijk akkoord

Partij	Coalitieakkoord of raadsbreedakkoord?
GL/PvdA	Coalitieakkoord met een raadsagenda. Bij alle partijen onderwerpen ophalen die ze in een raadsagenda terug willen zien.
PSR	Coalitieakkoord.
LPV	Raadsprogramma met een coalitie. Oppositie moet ruimte krijgen om inbreng te leveren.
FvD	Akkoord op hoofdlijnen. Vooraf een koers bepalen als raad en op onderwerp meerderheden vormen.
D66	Coalitieakkoord. Bij de raad pijlers ophalen die ze belangrijk vinden (raadsagenda).
VVD	Coalitieakkoord. Een algemeen deel waar de hele raad het over eens is en een verbijzonderd deel geschreven door de formerende partijen.
SGP	Coalitieakkoord. De oppositie moet wel betrokken worden en zich herkennen in het akkoord. Met een onafhankelijk begeleider het proces bij de raad vormgeven.
POV	Raadsbreedakkoord. Iedere partij moet input kunnen leveren op een akkoord op hoofdlijnen. Externe begeleiding is gewenst bij dit proces.
CDA	Raadsbreedakkoord met een kerncoalitie.
50PLUS	Raadsakkoord op hoofdlijnen, per onderwerp meerderheden vormen.
SP	Coalitieakkoord. Een raadsagenda om inspraak op te halen bij de hele raad is bespreekbaar.
ProVlissingen	Coalitieakkoord met raadsagenda.

Bijlage 9: Overzicht top vijf per fractie van inhoudelijke onderwerpen

GL/PvdA	PSR	LPV	FvD	D66	VVD
Betaalbaar wonen	veiligheid	Wonen	Lokaal referendum	Voorgezet onderwijs clusteren	Veiligheid als top prioriteit
Zorgen voor elkaar	Projecten: uitvoeren/ afronden Vlissingse straat, Karolingische burg en het kerngezondheidscentrum met consultatiebureau	Leefbaarheid	Asiel en lokale voorzieningen	Weijevliet ontwikkelen voor woningbouw	Woningbouw
Groene en gezonde buurten	Haven en economie	Sport, cultuur & onderwijs	Klimaat, groen en kwaliteit van leven	Verdere ontwikkeling kenniswerf	Financieel verantwoord beleid
Thuis voor iedereen	Leefbaarheid	Veiligheid	Gemeentelijke lasten verlichten en versterking van de lokale economie	Investeren in kunst en cultuur	Economie en kansen benutten
Veiligheid		Gezonde financiën	Veiligheid als fundament van vrijheid	Investeren in wijken en dorpen	Iedereen doet mee
Kunst en cultuur					

SGP	POV	CDA	50PLUS	SP	ProVlissingen
Bewoners voelen zich veilig op straat	Duiding van het raadsakkoord	Veiligheid(sgevoel)	Uitgewerkte inspraak	In iedere buurt een buurtcentrum	Goed ondernemersklimaat
Woningbouw	Wonen	Wonen	Integrale wijkaanpak	Niet bezuinigen op (thuis)zorg	Veiligheid en handhaving
Vlissingen in de lift, Vlissingen als hotspot	Veiligheid	Leefbaarheid	Sociaal domein	Inclusiviteit in de wijken	Ouderen
Voorkomen is beter dan genezen	WMO en jeugdzorg	Duurzaamheid	Herbeoordeling herinrichting Boulevard	Betaalbare woningen en behoud sociale huur	Participatie
Financiën op orde	Onderhoud van de stad	Betrouwbaar bestuur	Vergaderorde	Gratis schoolontbijt	Sluitende begroting
				Geen kerncentrale in Zeeland	

Top 5 meest voorkomende onderwerpen:

1. Veiligheid (9 partijen)
2. Wonen (8 partijen)
3. Sociaal domein (7 partijen)
4. Leefbaarheid en aanverwante onderwerpen (7 partijen)
5. Goede financiën (6 partijen)